Akbaba

Gazetelerden: (Şemsettin Günaltay «İnkılâp partisi» kuruyor...

— Aman ne yakıştılar birbirlerineeee!... Allahını seven: «Maşallah» desin!

AYDABİR

Bütün Güzelliklerin Toplandığı Aylık Magazin

En Güzel Yazı, En Güzel Resim, En Güzel Baskı...

Ölüm Meleği!

Yazan: **Server Bedi**

Unutamıyacağınız Roman: Aşk, Heyecan, Korku..

Aradığınız her imzayı, her mevzuu

AYDABİR

Sayfalarında zevk ile, istifade ile okuyacaksınız.

AYDABİR

HAYALİNİZDEKİ MECMUA OLACAKTIR

AKBABA

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Refik Uzman

★

Basıldığı yer: ŞAKA Matbaası
İSTANBUL

★

Sayısı 35 Kuruş

ABONE ŞARTLARI :

Türkiye için, yıllığı (52 sayı hesabiyle) 18 lira, altı aylığı 9 lira, üç aylığı 450 kuruştur.

★

Yabancı memleketlere, yıllığı 30 lira, altı aylığı 15 lira, üç aylığı 750 kuruştur.

★

Gönderilen yazılar, resimler, basılsın, basılmasın, iade olunmaz.

★

ADRES : Nuruosmaniye Caddesi, numara 57, İstanbul.

Telefon : 21649

222

T. C.
ZİRAAT BANKASI

VADELİ, VADESİZ TASARRUF HESAPLARI İÇİN BU YIL 650.000 LİRALIK BİR İKRAMİYE PLÂNI HAZIRLANMIŞTIR. BU PLÂNDA 10 ÇEKİLİŞTE

14 EV

AYRICA,

10.000, 1.000 ve 500 LİRALIK İKRAMİYELER,

TRAKTÖR ve ZİRAAT ALETLERİ VARDIR

ÇEKİLİŞLERE İŞTİRÂK ŞARTLARINI BANKA ŞUBE VE AJANSLARINDAN ÖĞRENMEKTE ACELE EDİNİZ.

Haziran 5

AKBABA

Sahipleri: YUSUF ZİYA ORTAÇ — ORHAN SEYFİ ORHON

Sayı: 12

499

499.. Bu rakam, beşyüzüncü fetih yılının son müjdecisidir. Son ve korkunç müjdecisi.

Otuz inkılâp yılı, İzmir yangını ile Ankara bozkırından iki medeniyet çıkardı. Yurdun hangi köşesine gitsek, yapıcı bir devrin, taştan, çelikten, betondan şahitlerile konuşuruz: Mektepler, hastahaneler, fabrikalar, köprüler, barajlar... Vatan haritasında: «İşte eserim!» diye gururumuzun parmağını uzatamıyacağımız tek vilâyet İstanbuldur.

İstanbulsuz bir Türkiye hayal edebilir misiniz? Bu, kalbi koparılmış, beyni kazınmış, ciğerleri sökülmüş bir insan düşünmekten daha acı bir imkânsızlıktır.

İşte biz, on yıldır, her sene, ama her sene: «dokuz yıl kaldı.. sekiz yıl kadı.. yedi yıl kaldı..» diye tenbel adımlarla soluya soluya bugüne kadar gel dik. Şimdi bir yıl kaldı artık, bir yıl!

Bu güzel müjdeye niçin «korkunç müjde» dediğimi anladınız, değil mi?

Hayır.. 29 Mayıs 1953 de, hiç bir meydan yoktur ki, orada birbirimizin yüzüne, Fatih'in torunlarına yakışır bir gurur ile bakarak konuşabilelim.

Siz söyleyiniz bana: Kadırgaların indirildiği şu Haliç bataklığı önünde mi toplanıp ko nuşacağız?

Şu beş milyon liranın iskeleti çürüyen opera binasının karşısında mı birleşip konuşa cağız?

Şu, Türk mimarîsinin son âbidesi Yenicamiin huzurunda çömelmiş, suratları iğrenç badanalı, kaldırım sürtüğü binalar çevresinde mi yığılıp konuşacağız?

Nerede? Nerede? Nerede?

Sayın Fahrettin Kerim Gökay, acaba, şehre, manevî irtifaından bakarak, bize:

— «İşte, şurada!» diyebilir mi?

Yusuf Ziya ORTAÇ

Gazetelerden: (İnönüye Karadeniz kıyılarında, Menderese Konyada kurbanlar kesildi:)

Kurban — Peki ama, benim kabahatim ne?

Ev sahipleri ve Kiracılar!

AKBABA'nın gelecek sayısı baştanbaşa

EV SAHİPLERİ VE KİRACILAR

Konusuna ayrılmıştır. Yeni Kira Kanununun çeşitli sahnelerini :

Karikatür ve yazılarla bu ÖZEL SAYIDA göreceksiniz.

UNUTMAK İSTEMEDİĞİM Şeyler

Dargın Hürmet!

İstanbul ve Ankara bir büyük Fransız şairi için üç aydanberi hürmet toplantıları yapıyor. Bu büyük Fransız şairi, büyük Türk düşmanı Victor Hugo'dur. Milletlerarası ve diksiyonerler üstü bir sesi olan bir şairin düşmanlığı bizim için fena bir talihtir. Fakat kadınlarının bile mertliği, erkeklerile aralarındaki cinsiyet ayrılığını unutturan bir millete düşman olmak, mevcudiyeti beynelmilel bir ses haline gelen bir şair için bile güzel bir talih değildir. Zaten büyük şairin mânevi hacmine müsavi bir talihsizliğidr ki, bu düşmanlık bizim aleyhimize değildir, hakikatin aleyhinedir. Victor Hugo, bir ziyafet nutkunda diyor ki: «Avrupayı Türkiyeden kurtaran Lehistanı, Avrupa, Rusyaya teslim etti.» Bu cümledeki düşmanlık, bizim aleyhimize değildir, hakikatin aleyhinedir.

Geçen Martın 27 sinde Beyoğlunda Küçük Sahnede ve geçen Mayısın 28 inde Ankarada Millî Kütüphanede doğumunun 150 nci yılı kutlanan büyük şaire, mümkün olup ta, şunu sormalıydılar:

— Avrupayı Türkiyeden kurtaran bu Lehistan, acaba hangi Lehistandır? Mültecilerine kapılarımızı, kollarımızı, kalblerimizi açtığımız Lehistan mı?

Fakat büyük şairin edebiyat yapmaktan hakikati aramıya vakti yoktur. Ve, bu sefer, bir mektubunda Osmanlı Devleti aleyhindeki Girit isyanının edebiyatını yapmaktadır:

«Bilinmek isteniyor mu Girit ne haldedir? İşte hâdiseler:

«Giritte isyan ölmemiştir. İsyandan ovayı aldılar, fakat dağ «onundur. Ve isyan sağdır, çağırıyor, imdat diye haykırıyor.

«Girit niçin isyan etti? Zira Tanrı onu dünyanın en güzel «memleketi olarak yarattı, Türkler onu en zavallı hale koydu; «zira mahsulü vardır, fakat ticareti yoktur; şehirleri vardır, fa«kat umumî yolları yoktur. Köyleri vardır, fakat patikaları yok«tur; limanları vardır, gemileri yoktur; ırmakları vardır, köp«rüleri yoktur; çocukları vardır, mektepleri yoktur; hakları «vardır, kanunları yoktur; güneşi vardır, ışığı yoktur. Türkler «orada geceyi teşkil ediyor. Girit isyan etti: Çünkü, Girit Yu«nanistandır, Türkiye değildir; çünkü ecnebiye katlanılmaz; «çünkü tazyik eden, edilenin ırkından olursa, çirkindir, fakat «aynı ırktan olmazsa korkunçtur.»

Bu edebiyat oyunlarından sonra büyük şair, aynı yazısında Türk zulmünün senaryosunu yapar. Fakat buna rağmen, ona yapılan törenleri çok görmüyoruz.

Ancak ona hürmetimize biraz hüzün katmalıyız, derim: Yâni, bir nevi dargın hürmet!

Çünkü 19 uncu yüzyılda Osmanlı Devletini sarsan tebea isyanlarının, Rum isyanından İslâv isyanına kadar, hepsi, Victor Hugo'nun edebiyatında Türk zulmünün mahsulüdür.

Meselâ Sırb isyanında, Sıplının isyanı yoktur, Türkün zulmü vardır:

«Papalık kürsüsünün arkasında Babı Âli dikilmiş duruyor. «Ve ikisi de bize karanlıklardan karanlık beğenin! diyor. «Roma bize Ortaçağı verdi. Türkiye de bize kendi Ortaçağını «verebileceğini sandı, ve Sırbiyedeki Türk zulmü, Türkiye«nin Avrupaya vermek istediği bir Ortaçağdır.» !

Biz bunları yazan büyük şairin yüz elli sene evvel doğduğunu, ancak, yüzümüz gülmiyerek, kutlarız.

Midhat Cemal KUNTAY

— Okuma yok, yazma yok, terbiye yok.. Sade koskoca bir dil var!... Sen ne olacaksın sen?...

— Partici olacağım be!...

Birkaç Damla

Necmettin Sadak'ın bir yazısından:

«Muhalefetle bu derece uğraşmanın faydası var mı?»

Akbaba:

— Var! muhalefetin iktidarla uğraşmasındaki faydanın ayni!

★

Bir filmin adı:

«Sevişmek yasak!»

Akbaba:

— Sinema salonu boş kaldı demektir!

★

Gazetelerden:

«65 lik bir doktor 18 yaşında bir kıza âşık olmuş!»

Akbaba:

— Bırakın, adamcağızı! Beş senesi daha kalmış, varsın âşık olsun! Malûm ya, yaşı 70, işi bitmiş!

★

Dünya gazetesinden:

«Henüz oynanmamış bir dram...»

Akbaba:

— Siyasî dramsa ne zaman oynanacağı belli: 1954 de!

★

Dünya gazetesinden:

«Fındık tacirleri çok müşkül durumda..»

Akbaba:

Tuhaf şey, bir de en kârlı iş, fındıkçılık diyorlardı!

★

Cumhuriyet gazetesinden:

«Koyun eti yiyen dört kişi öldü...»

Akbaba:

Allah Allah.. Biz her kuşun eti yenmez sanırdık, meğer her koyunun da eti yenmezmiş!

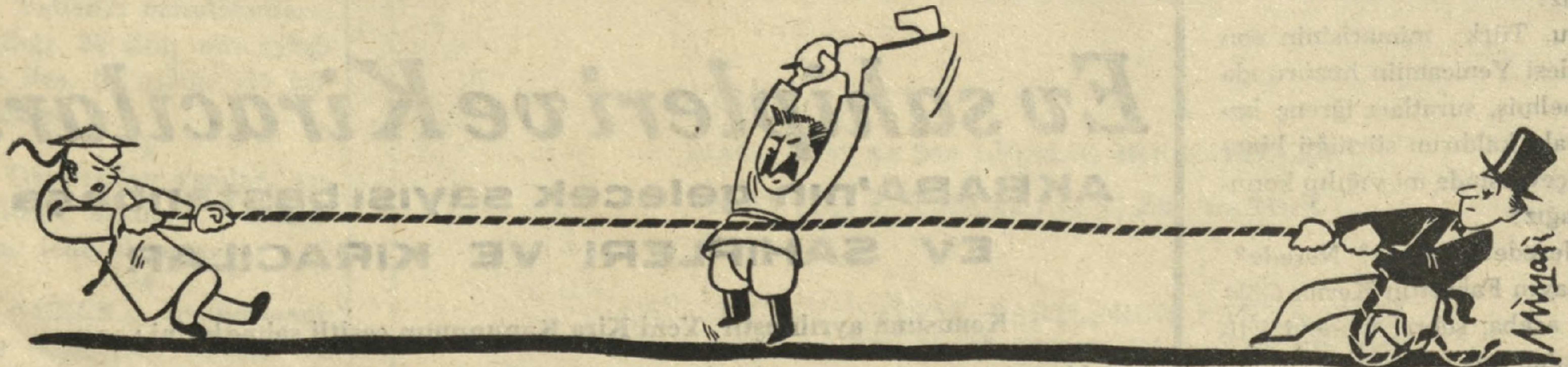
★

Yeni Sabah gazetesinden:

«Madrid'de bir tramvay arabası nehire uçtu!»

Akbaba:

Oooh, çok şükür.. Nihayet Avrupa da bizi taklide başladı!

KORE ÇEKİŞMELERİ!.

5 Haz 52 Sayı 12 syf 5

Hangi Şemseddin Bey?

Şemsettin Günaltayın yeni bir parti kuracağı rivayetleri etrafında konuşuluyordu. İçimizden biri sordu:

— Acaba programı ne olacak?

Yetmişine yakın, eskilerden bir zat, fikrini söyledi:

— Benim bildiğime göre, Şemsettin Bey, dini bütün, müslüman bir adamdır. Uzun zaman Sebilürreşad mecmuasında, Garpçılara karşı açılan cihadın erkânı harbiyesinde bulunmuştur. Yeni bir parti kurarsa, hiç şüphe yok, muhafazakârları tutacaktır.

Altmışına yakın, başka bir zat, hemen atıldı:

— Yo...k, dedi. Hayır! Benim bildiğim Şemsettin Bey, Cumhuriyet inkılâbına canla başla hizmet etmiş, Sebilürreşatçılara ve benzerlerine karşı mücadeleye girişmiş, Atatürkçü, devrimci ve disiplinci bir insandır. Yeni bir parti kurarsa, Atatürkün otoritesini devam ettirip inkılâpları korumak ister. Hürriyetin sırası gelmediğine kanidir.

Ellisine yakın, başka bir zat da sıçradı:

— Ne münasebet! dedi, Benim bildiğim Şemsettin Bey, hürriyet âşıkıdır. Başbakanlığı zamanında bunu isbat etti: En medenî seçim kanununu o hazırladı, en serbest seçimi o yaptırdı, Demokratların iktidara gelmesine elinden geldiği kadar çalıştı. Fikir, vicdan ve din hürriyetini onun kadar çalıtı. Fikir, vicdan tanımıyorum.

Kırkına yakın, başka bir zat, aayağa kalktı:

— Hayır, hayır! dedi. Benim bildiğim Şemsettin Bey, İnönünün ısrarı üzerine seçim kanununu ve serbest seçimi hazırlamıştır. Kulağımla duydum. Kendisi radyoda Kur'an okutulmasını bile istemiyecek kadar hürriyet düşmanıdır. Nutukları var. Radyoda meyhane havalarından sonra, Kur'an okumak Şer'i Şerife muhaliftir, dedi.

Ben, bunları duyunca şaşırdım. Hangisine inanayım? Biraz düşündükten sonra, yetmişlik zate sordum:

— Sizin bildiğiniz Şemsettin Bey kaç tarihlerinde Sebillürreşatçı idi.?

— 1912, 1913, 1914...

Sonra altmışlık zate sordum:

— Sizin bildiğiniz Şemsettin Bey, kaç tarihlerinde Atatürkçü idi?

— 1923, 1924, 1925...

Sonra ellilik zate sordum:

— Sizin bildiğiniz Şemsettin Bey, kaç tarihlerinde hürriyet âşıkı idi?

— 1948, 1949, 1950...

Sonra, kırklık zate sordum:

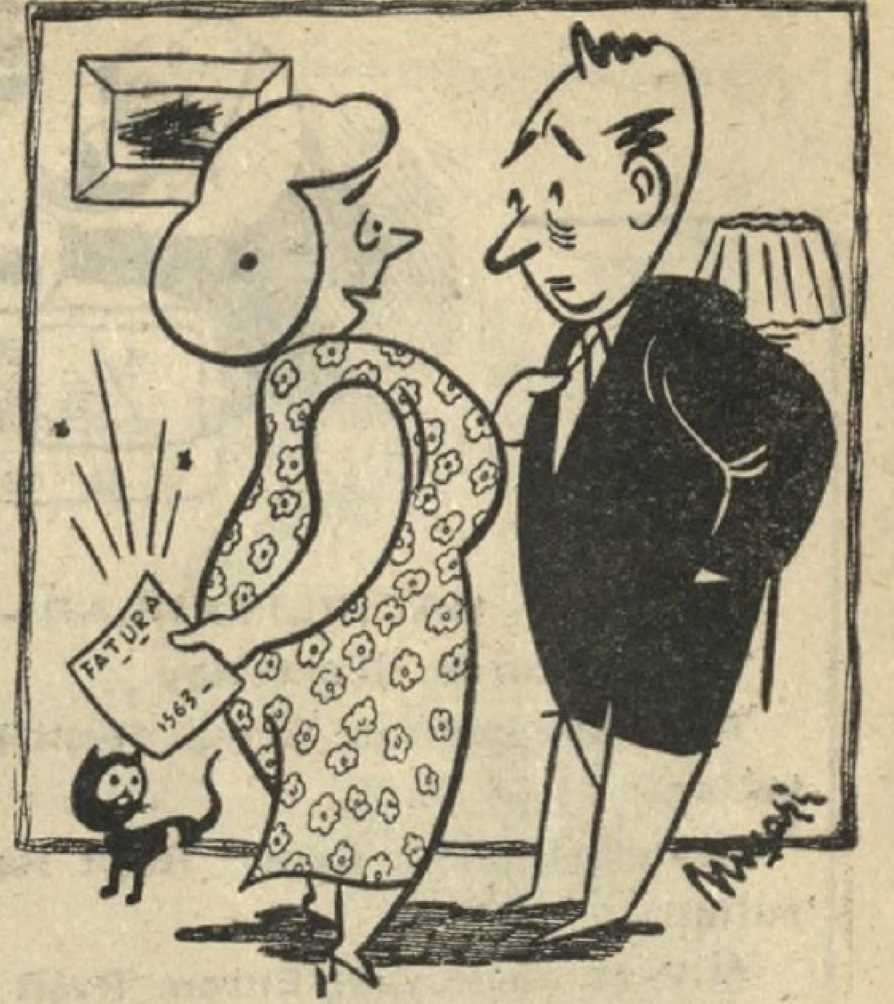
— Sizin bildiğiniz Şemsettin Bey, kaç tarihlerinde vicdan hürriyetine muarızdı?

— 1950, 1951, 1952 nin yarısı...

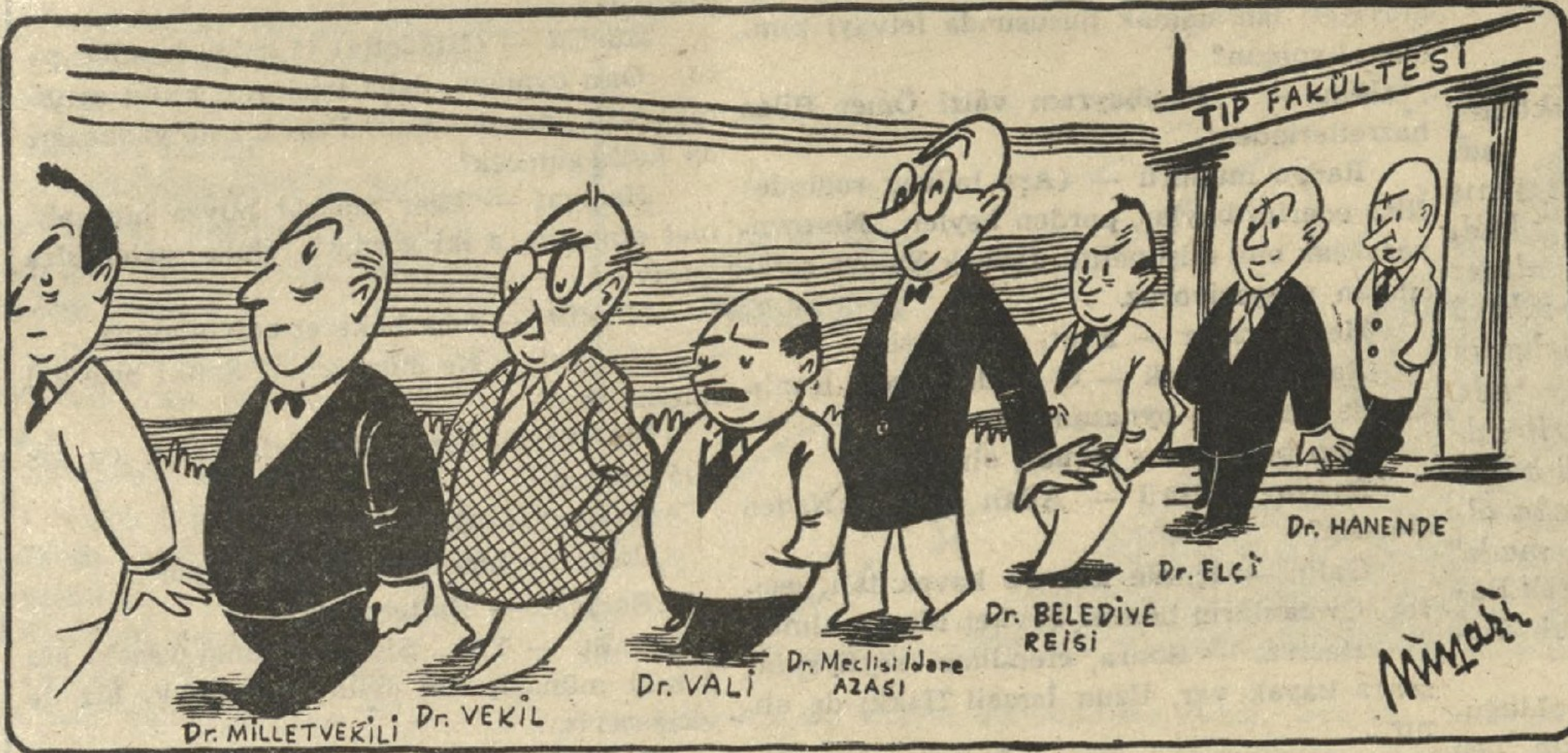
O zaman dedim ki:

— Öyleyse 1953, 954 yılların da Şemsettin Bey, sizin bildiklerinizden hiç biri olmayacaktır. Bu zat, Amerikan otomobilleri gibi, her beş, on senede bir karşımıza yeni bir model halinde çıkıyor! 1953 - 1954 modeli henüz tez gâhta!.

CIZ.

— Aç ağzını, yum gözünü!.

Doktor Buhranı!...

Sandalye Partisi!

Emekli generallerimizden biri «Sandalye Partisi» adında bir parti kurmak için Vilâyete bir dilekçe vermiş. Bunu duyunca, hemen koşup generali bulduk ve partisine bu ismi niçin seçtiğini kendisine sorduk:

— Anlaşılmıyacak ne var? dedi. Partimizin iki gayesi var. Birincisi: İktidar sandalyesine oturmak.

— İkncisi?

— Kalkmamak!

— Başka bir gayeniz yok mu?

— Hayır! Bizim umdemiz ve şiarımız samimiyettir. Doğruyu söyleriz. Yoksa «Hürriyet partisi», «Memleket partisi», «İçtimaî adalet partisi» gibi herkesi aldatan bir isim bulmaktan daha kolay ne vardı?, Biz, hiç kimseye, hiç bir şeyi vadetmiyoruz. İktidara gelince, sandalyemize oturup, keyif çatacağız.

— Bravo! Memleket işlerini kim görecek?

— Şimdiye kadar kim görüyorsa!

— Anlamadım?

— Yâni müsteşarlar, umum müdürler, müdürler, büro şefleri, memurlar, daktilolar... Hükûmet işlerini oldum olası bunlar yürütürler. Bakanlar öğleye kadar misafir kabul ederler, öğleden sonra Meclise giderler, Meclis tatil olduğu zaman da İstanbulda keyif ederler.

Protesto ettim:

— Yo...k! dedim. Devlet işlerile uğraşanlar da çok.

— Olabilir. O kadarını biz de yaparız. Fakat şimdiden hiç bir şey vâdetmiyoruz.

— Bu şartla partinize üye bulacağınızı ummuyorum.

Sayın emekli general bir kahkaha attı:

— Ne söylüyorsunuz? dedi. Programımızı okursanız siz de hemen bize üye olursunuz. Çünkü biz iktidara gelince, bütün üyelerimize birer sandalye, yâni herkesin derecesine göre bir memuriyet vereceğiz. Daha şimdiden üye mevcudumuz yarım milyonu aştı.

— O kadar sandalyeyi nereden bulacaksınız?

— Ha!.. Programımızda o da var. Noter huzurunda kur'a çekeceğiz.

— Adeta piyango!

— Evet, İktidar yahut, sandalye piyangosu!

— Demek, üyeleriniz buna razı oluyorlar.

— Bayıla bayıla.

— Çok şey!

— Bunda şaşılacak ne var? Bedava piyango. Üyelerimizin verecekleri şey, 1954 te sandığa atacakları bir kâğıt parçasından ibaret!.

AKBABA

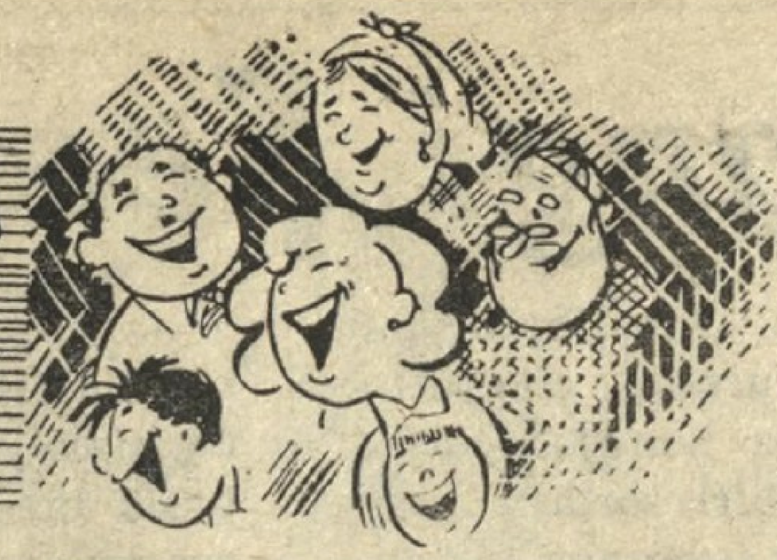

— Bak kocacığım, gözleri ne kadar sana benziyor, değil mi?..

225

RADYODA KARAGÖZ

— HAZIRLIYANLAR —

Yazan: Ekrem Reşit Rey
Türkçeye çeviren: Cemal Reşit Rey (olduğu kadar).
Besteleri çalan: Cemal Reşit Rey (Estağfurullah)
Mikrofona koyan: Ekrem Reşit Rey
Efekt: Ekrem Reşit Rey
Teknik asistan: Orhan Boran.

— ŞAHISLAR —

Radyo müdürü: (Rolünde) Mes'ut Cemil Tel
Müellif: (Rolünde) Ekrem Reşit Rey
Müzisyen: (Rolünde) Cemal Reşit Rey
Zinne: Reşit Baran
Karagöz: İ. Galip Arcan
Hacivat: Vasfi Rıza Zobu

— PERDE GAZELİ —

Kalmamış dünyada hiç bir türlü ikbalin tadı
Cavidin fikrince yalnız bay Günaltaymış kadı
Kim Hacivat, kim demokrat belli olmaz sâkıyâ
Bizce Fahrettin Kerimdir şimdi kurbanın adı,
Dalga çektim, kurdum anten, gösterip zıllü hayâl
Radyodan ücret koparmak lâkin âsân olmadı!

Radyo müdürü — Çocuklar, mübarek Ramazan geldi! Dinleyicilerimize güzel bir Karagöz oyunu hazırlamalıyız......

Ekrem Reşit — (Müellif rolünde olduğunu unutmıyalım) Siz işi bana bırakın, ben onlara güzel bir oyun hazırlarım.

Galip — (Karagöz) Ben de oynarım.

Hacivat — (Yani Vasfı Riza) Aman Karagöz! Bu senin bildiğin oyunlardan değildir.

Galip — Değil de nedir? Alicengiz oyununda dahi üstüme adam bulamazsınız...

Hacivat — Peki öyleyse... Ne oynıyacağız?

Reşit Baran — (Zinne sesiyle) Yalova safasını...

Cemal Reşit — A... Monşeğ, Paris, Milâno safaları dururken Yalova safası da oynanır mı ya?.

Hacivat — Eğerşi Yalova bir diyar-ı dilrüba ise de mevsim-i şita henüz oralardan cüda olmamakla...

Galip — (Karagöz olduğunu birdenbire hatırlıyarak) Bana bak Hacivat, şimdi beynine inersem, anlarsın lûğat paralamağı..

Hacivat — Aman Karagözüm? Ne hiddet buyuruyorsun? Köprülü üstadımızın himmetiyle dilimiz düzelmeğe başladı, haberin yok mu?.

Galip — Demem o deme değil... Ben sana herkesin anlıyacağı dilden konuş...

Hacivat — Seni edepsiz, hayâsız, düzenbaz, rezil, kepaze, yalancı, dönek, hırsız, namuzsuz...

Ekrem Reşit — Ne oluyorsunuz a canım?

Cemal Reşit — Bir şey değil, argo lûğatı hazırlıyorlar...

Hacivat — Ne münasebet! Bana herkesin anlıyacağı dilden konuş dedi. Şimdi moda böyle...

Zenne — Zann-ı âcizaneme kalırsa zevzeklik ediyorsunuz, iki gözüm...

Galip — (Şiddetle) Sen sus! Kadın kısmının er kişiler arasında lâfa karışması günah-ı kebairdendir, haramdır, mekrûhtur!

Hacivat — Ayol, sana ne oluyor? Ne hakla anayasaya karşı geliyorsun? Şimdi demokrasi var. İstediğini söyler adam...

Galip — O adam değil...

Reşit Baran — Ben mi? Bana mı söylüyorsun?

Galip — Tabiî sana... Zennesin sen!

Reşit Baran — Ha... orası öyle...

Hacivat — Öyle bile olsa, kadınlara söz hürriyeti tanımamak hususunda fetvayı kimden alıyorsun?

Galip — Hacıbayram vâizi Ömer Bilen hazretlerinden!.

Radyo müdürü — (Ara bulucu rolünde) Rica ederim baylar, pardon beyler... Ne oynıyacaksak onu düşünelim. Demek Yalova safasından vazgeçiyoruz.

Hep beraber — Evet, mevsimsiz!

Radyo müdürü — O halde meselâ Kanlıkavak var. Onu oynasanız...

Hep beraber — Olmaz, olmaaaaz...

Radyo müdürü — Allah Allah... Neden olmasın?

Galip — İçinde kan ve kavak lâfı geçiyor. Ormanların hâmisi Şevket Mocan alınır..

Hacivat — Sonra, efendime söyliyeyim, sonra kavak var, Uzun İsmail Hakkı da alınır...

Müellif — (Rolünde Ekrem Reşit) Öyleyse Karagözün yazıcılığını oynıyalım...

Galip — İmkânı yok. Onu oynarsanız ben yokum...

Hepsi birden — Neden?

Galip — Yağma mı var? Karagöz rolünde benim. İşin içine yazıcılık, muharrirlik, kâtiplik girer. Olmadık bir halt ederiz. Zaten akşama sabaha Meclisten çıkacak, eli kulağında...

Cemal Reşit — Kim?

Galip — 159 uncu madde! Tam yaz üstü kafese girmeğe hiç niyetim yok...

— Yok hocam yok.. Benim ağzım matbaa kapısı değil.. 159 uncu maddeyle bile kapanmaz!...

Zenne — Şeyi oynasak diyorum çocuklar, Hamam yahut Baskın falan...

Cemal Reşit — Hamam mı? Baskın mı? Olamaz monşeğ, öyle müstehcen süjelere müzik yazamam!

Müellif — En iyisi yepyeni bir oyun yaratmak. Eski oyunlardan hayır kalmamış. Her biri bir başka yârin zülfüne dokunuyor. Halbuki modern bir Karagöz oyunu yaratırsak...

Galip — Mevzuu ne olacak?

Müeelif — Meselâ Asma köprü...

Galip — O imar plânında var.

Müellif — Yahut Karagöz Şehir meclisinde...

Hacivat — Orada daha iyileri var öyle oyunların...

Müellif — (Hiddetle) O halde benden paso... Onu oynama, daha iyisi var, bunu oynama zülfü yâre dokunur! Peki biz ne yapacağız da halk gülecek?

Hacivat — Eğer maksat buysa hiç zahmet etmeyin, a iki gözüm? Halk zaten size gülüyor...

Müellif — Ama hakaret ediyorsunuz...

Hacivat — Ne münasebet? Sanki bize gül müyor mu?

Müellif — Size gülebilirler, zira siz bir Klâvnsınız!

Hacivat — O ne demek?

Galip — Maskara demek istiyor...

Hacivat — Haltetmişsin...

Galip — Yoo... Siyasî beyanat yasak. Mademki münasip bir oyun bulamadık, biz de vazgeçeriz...

Müellif — (Yırtınarak) Olmaz, olmaz.. Siz vazgeçerseniz ben nasıl hakkı telif alırım? Rica ederim Cemal, bari bir şarkı çal...

(Cemal Reşit, piyanoda «Kimseye etmem şikâyet, ağlarım ben halime» şarkısını çalar).

Galip — (Gülerek) Kah... kah... kah...

Hacivat — Ne gülüyorsun ayol?

Galip — Baksana, kırk yıllık alafranga müdafaacısı şimdi alaturka çalıyor...

Cemal Reşit — Ee... Size de yaranılmaz. Halka gülünç bir şeyler yapmak lâzım, dediniz, yaptım...

(Alkışlar)

Teknik asistan — (Girerek) Bravo, çok güzeldi doğrusu...

Radyo müdürü — Nedir güzel olan?

Teknik asistan — Oyununuz...

Hepsi birden — Ne?.

Galip — Yahu, biz prova bile yapmıyorduk. Sadece ne oynıyacağız münakaşasındaydık...

Teknik asistan — Biz yukarıda, oynuyorsunuz zannettik ve konuşmaları yayınladık...

Radyo müdürü — (Yıkılarak) Çocuklar, bana bir şeyler oluyor...

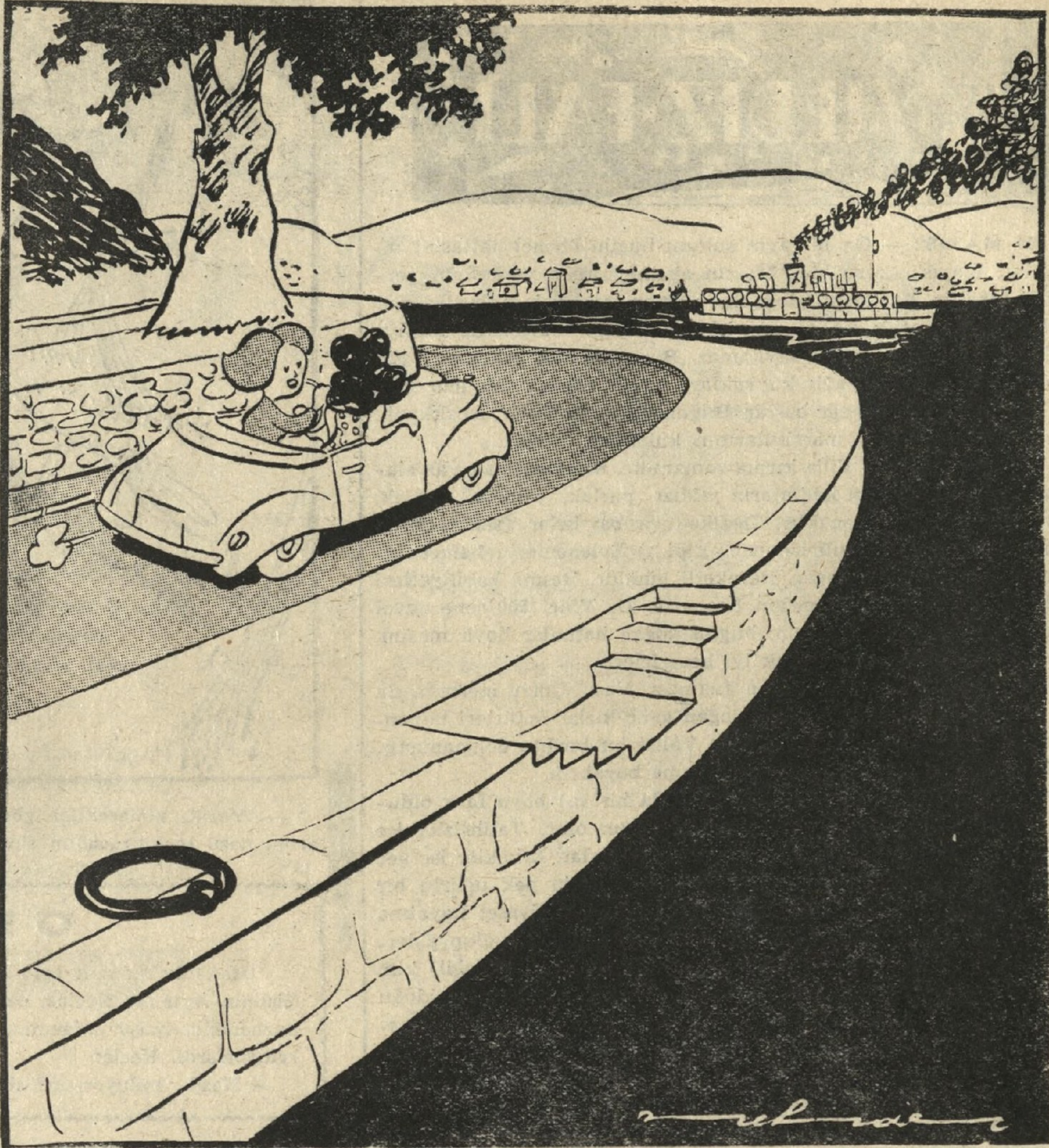
Ekrem Reşit — Aldırmayın baylar! En komik işlerde bile kulis arkası daha gülünçtür!...

Galip — Yıktın perdeyi, eyledin viran; varalım bordro imzalamağa muhasebeye gidelim heman!

— Perde —

226

— İşte, tam bu virajda otomobilime atladı.. Deli sandım: «Eğer, dedi, aşkımı kabul etmezsen denizin dibindeyiz!..» Acıdım... Yirmi bin liralık otomobilime acıdım!..

Burhan Felek:

Cumhuriyet'te beni kabul buyuran Burhan Felek:

«— En beğendiğim fıkranın hangisi olduğunu ben de bilemem. İnsan bir güzel görür hoşuna gider, bir yenisini görür onu daha çok beğenir. Binaenaleyh en beğendiğim fıkrayı değil de, en beğendiklerimden birini anlatacağım».

Dedi ve anlattı:

«— Bir mirasyedi ile dalkavuğu yemek yiyorlarmış. Sofraya patlıcan yemeği gelmiş. Mirasyedi bey demiş ki:

«— Bu patlıcan çok mühim bir sebzedir, pek lezzetli yemeği olur.»

Dalkavuk, hemen:

«— Çok doğru buyurdunuz beyefendi, hakikaten emsalsiz bir sebzedir.»

Cevabını vermiş. Bey:

«— Ama, bir gıdası yok, boşuna mide doldurur.»

Deyince; dalkavuk: ,

— Pek isabet buyurdunuz, doğrudur, patlıcanın insana bir faydası yoktur.

Demiş. Arkasından mirasyedi:

— Öyle ama, patlıcansız bir sofra da âdeta boş gibidir. Türlü türlü yemeği olduğu için, insan daima özler.

Deyince, dalkavuk:

— Muhakkak beyefendi hazretleri, bu mübareğin on dokuz türlü yemeği olduğunu bilirim. Reçelinden turşusuna kadar her şeyi yapılır.

Fikrinde bulunmuş. Bunun üzerine mirasyedi dalkavuğuna:

— Ayol, sen nasıl adamsın? Bir dakikada üç defa kanaatini değiştirdin. Patlıcanın kâh lehinde, kâh aleyhinde bulundun. Bu nasıl iş?

Deyince, dalkavuk;

— Aman, velinimetim, ben patlıcanın değil, efendimizin dalkavuğuyum, cevabını vermiş.

C. Fehmi Başkut:

Gazetecilik Enstitüsünün öğretmenler odasında. Cevat Fehmi Başkut en beğendiği fıkrayı anlatıyor:

«— Eski klişecilerden Vartan Efendi olgun ve nüktedan bir zattı. Şu fıkrayı ona atfederler:

Vartan bir gün Babıâli yokuşunu çıkarken tanıdıklarından birine rastlar. Bu çoktandır görmediği arkadaşı, Vartanın yıllardanberi hiç değişmemiş olması karşısında hayretini saklıyamaz:

— Yahu, Vartan, der, sen hiç ihtiyarlamıyorsun.

Vartan mütevekkil bir [illegible] ile cevap verir:

— Yaşamıyoruz ki, ihtiyarlıyalım!...

Rasim Us:

«Vakit Yurdu» ndaki hususi odasına girip, en beğendiği fıkrayı anlatmasını rica ettiğim Rasim Us, başını, kaleminin ucunda yarım kalan cümlesinden kaldırdı:

«— Hoca'nın eşeğini çok beğenirim. Herkesin bildiği bir hikâye».

Dedi ve anlatmağa başladı:

«— Hocanın eşeği kaybolmuş; aramış, aramış bulamamış. Aradan bir kaç gün geçtikten sonra, Sivrihisar tarafından gelen bir tanıdığına sormuş:

— Benim eşek kayboldu, arıyor bulamıyorum. Olur ya, ezkaza yollarda filân gördün mü?

Tanıdığı zattan;

— Boş yere arıyorsun, senin eşek Sivrihisara kadı oldu!

Cevabını alınca, Hoca şöyle bir durmuş ve düşünmüş. Adamla alay ettiğini hissettirmeden:

— A... bilirim ve inanırım, ben çömeze ders verirken o kulaklarını diker, derin derin dinlerdi, demek ki, bizim çömezden de ileri gitmiş.

Bu fıkrayı sevmemin sebeplerinden biri, hayatta bir çoklarının bu eşeğin durumunda olduğunu bilmem ve görmemdir.»

Şevket Rado:

Gazetecilik Enstitüsünde verdiği dersten ayrılırken, alacaklısı gibi yolunu kestiğim Şevket Rado: «Şimdi nezleyim, sırası mı fıkranın?» dedi. Dedi ama, baktı ki, kurtuluş yok, iki aksırık arasında anlatıverdi:

«— Bir Alman sözü var, hoşuma gider: Nezle ilâçla bir haftada, ilâçsız yedi günde geçer!»

Adnan Tahir:

Akşam Gazetesinde Adnan Tahir'i dinliyorum:

«— Eskiden, bir derebeyi gönlünü eğlendirmek için tellâl çıkarmış ve ilân etmiş:

— Bana yalan olduğunu kabul edeceğim bir yalan söyliyene bir küp altın vereceğim...

Halk saraya akına başlar., Fakat derebeyi kimi dinlese:

— Olabilir.

Der. Biraz sonra orta yaşlı zeki bakışlı bir adam gelir. Ve:

— Biz sizinle amca çocuklarıyız, der. Dedemizden iki küp altın miras kalmıştı, hissemi talebetmiye geldim.

Çare yik, Derebeyi: «Olabilir» dese de, demese de bir küp altını verecek ve verir.

Çocukluğumda işittiğim bu fıkrayı daima hatırlarım. 20 nci asırda 19 uncu asrın fıkrasını hatırlamak gariptir ama, nüktenin yaşı olmaz, değil mi?

227

YILDIZ FALI

31 MAYIS: — On bir ayın sultanı bugün birinci haftasını tamamlar. Mayıs'ın otuz biri, Martın aksine, sükûn ve sulhün yerleştiği tarihtir. Bu tarihte doğanlar şişman, neş'eli insanlardır. Kadınlar için, zayıflık modasının hâkim olduğu devirlerde tavsiye edilecek bir doğum günü sayılamaz. Buna karşılık erkekler yağlı yemekleri, kadınlar yağlı kuyrukları tercih ederler. Meltem rüzgârları bu tarihte esmeğe başlar. Bugün doğan kadınlar, sıcakkanlı, ılık bakışlı olur. Göz meraklılarının kulakları çınlasın...

1 HAZİRAN: — Filiz kırma zamanıdır. Kız kaçırmak vak'aları artar. Bugün doğan kadınların yıldızı parlak, istikbali parlak, hayatları maceralı olacaktır. Dedikoduya bayılırlar (sanki başka günlerde doğanlar bayılmazlarmış gibi...) Evlenenlerin hemen altıncı ayına çocukları doğar. Bereketli gündür. Resme kabiliyetleri fazla olur. Çünkü ünlü ressam Leonardo Da Vinci 500 sene evvel bugün doğmuştur. Onun için, bugün doğan hatunlar boyanmasını, böylelikle göz boyamasını pek iyi becerirler.

2 HAZİRAN: — Filizkıran fırtınası. Vasıf Çınar merhum da bu tarihte sizlere ömür. Bugün doğan genç kızlar ömürleri boyunca filiz gibi incecik kalır. İstanbul Valisi bu tarihte doğmamıştır. Doğsaydı şehri sarıya değil, filiz rengine boyatırdı.

3 HAZİRAN: — Yazla ayaz arasında bir (a) boyu fark olduğu için, bugün doğan talihlilerin ömrü uzun olur. Talihsizler ise ayazda kalır. Kızlar erken evlenip geç doğururlar. Erkekler ise geç evlenip dokuz doğururlar. Siyaset tiryakileri için pek uğurlu bir tarihtir. 13 hazirandan on gün eksik olduğu için siyaset hayatına atılanlar üç vakit içinde ya başarıya ulaşır, yahut yok olup giderler. Bugün doğanların çeneleri tez düşer. Kavval (kaval değil) kimselerdir. Nutuk çekmeğe bayılırlar. Köprülü üstadımızda olduğu gibi. Kıracak hiç bir şey bulamazlarsa pot kırarak hiddetlerini yatıştırmaya çalışırlar. Başkalarına zarar vermeseler de kendilerine faydalı olmağı bilirler. Meşhur gelinlerin hepsi 3 Haziranda doğmuştur. Karısının meşhur olmasını istiyenler, 3 Haziran doğumlu kadınlarla evlensinler. En nefis tarihtir.

4 HAZİRAN: — Bugün doğan erkekler dörde kadar evlenirler (di). Şimdikiler bir tane alıp kalan üçünü idare ediyorlar. Bu tarih bilhassa İspanyol boğaları için mühim bir rakamdır. Kuvvetli ve ataktırlar. Şiirle uğraşan hanım kızlar için 4 Haziran millî matemdir. Ahmet Haşim o tarihte vefat etti. Binaenaleyh 4 Haziran doğumlular şiir yazacak yerde, kalemi ele alıp başlarına gelecekleri yazsınlar, daha iyi...

5 HAZİRAN: — Hâlâ askerlik yoklamasını yaptırmamış olanlar ellerini çabuk tutsunlar.

6 HAZİRAN: — Gece doğdunuzsa ömrünüz sinemalarda, sabah doğdunuzsa zaginolarda geçecek demektir. Bu tarih eğlencelerin alıp yürüyeceğine, onunla beraber cüzdanınızdaki mevcudun da yola revan olacağına delildir. Kızlar nişanlanmağa meraklı olur. Evlenmeğe pek yanaşmazlar. 6 Haziran havaların ısınması tarihidir. Erkeklerle kadınlar birbirlerine pek çabuk ısınır, kaynar ve kaynatırlar. Artık operetlere gitmeğe hacet kalmaz. Bu tarihte doğanlar, plâj bülbülü kesilirler. Ekseriya da karıları tarafından enselenirler. Âşıka Bağdat yakındır derler ama, kadınlara ise plâjlar Bağdattan çok daha yakındır.

7 HAZİRAN: — Bu tarihte doğanlar acar, girgin, atılgan, demokrat olurlar. Tuttuklarını koparırlar. Kolunuzu kaptırmayın! Açıkgözdürler. İşlerini bilirler. İnanmazsanız, tanıdığınız ekâbir arasında doğumu bugüne rastlıyanları sayın. Yekûn sizi şaşırtır, ama, her şeyi bilen müneccimimizi şaşırtamaz (kendileri ötedenberi şaşkındır). 7 Haziranda doğanlar en aşağı başbakan yardımcısı olmadan dünyaya veda etmiyeceklerdir. Ha gayret analar!...

Müneccimbaşı

KÜFÜR!

Sulukulede, iki Çingene karısı kavgaya tutuşmuştu: Biri:

— Hadi oradan! diye bağırıyordu. Daha senin baban bile belli değil... Kim bilir kimdir...

Öbürü mukabele etti:

— Ya sen? Sanki senin anan belli mi? Kim anan?

İlki düşündü:

— Belli değil... Belli değil ya... Belki de sensindir!.

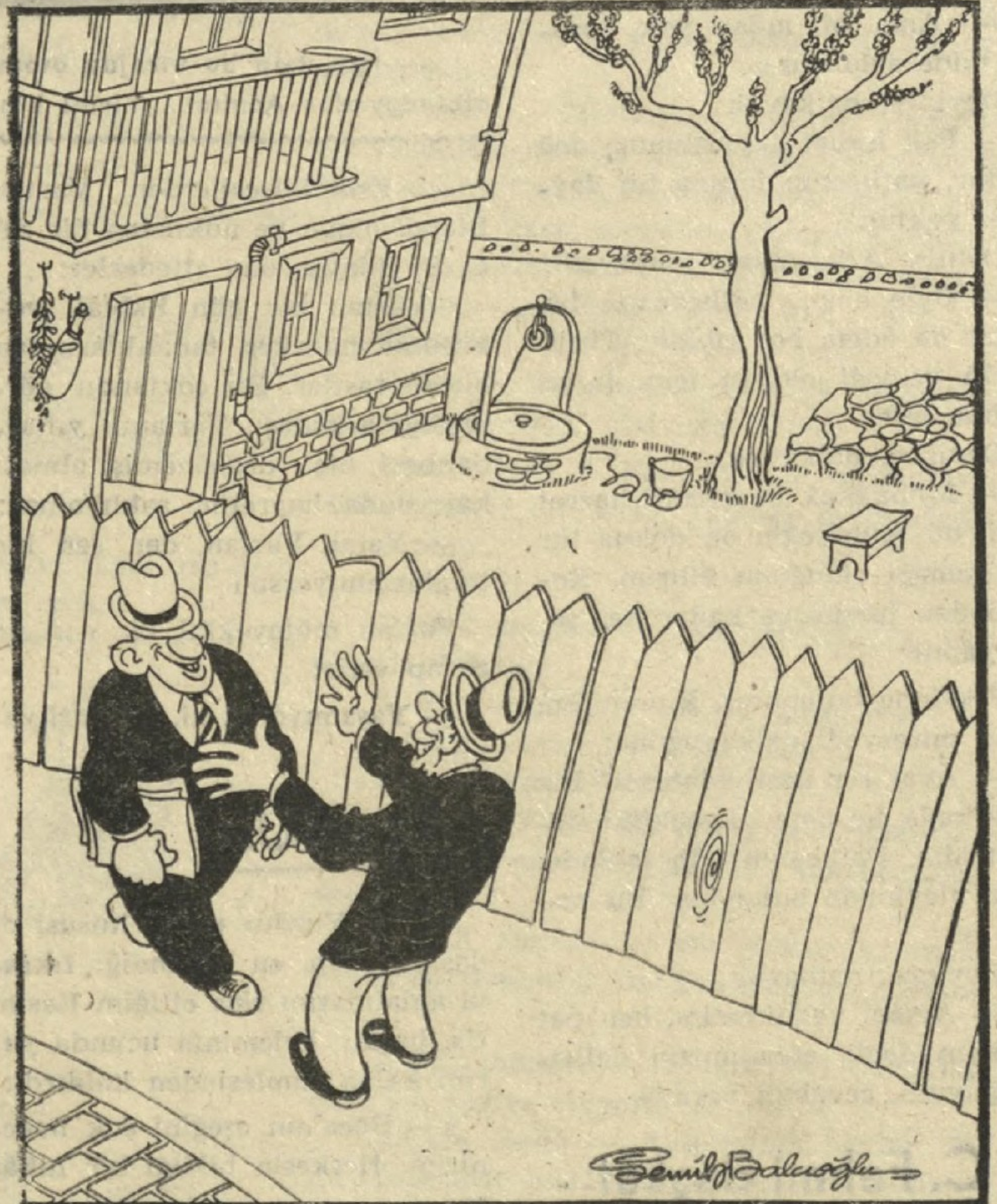
— Yazık, kimsecikler görmedi.. Seninle konuştuğuma arkadaşlarımı nasıl inandıracağım şimdi?..

ÖLÇÜ!

İstanbula bir sirk gelmişti. Şişlinin Ayten'le Neclâsı cambazhanenin maymunlarını seyrediyorlardı. Neclâ:

— Nasıl buluyorsun? diye sordu. Ayten fikrini açıkça bildirdi:

— Yalnız paraları eksik... Bir de zengin olaymışlar, diyecek yokmuş...

— Ooo, tebrik ederim, tebrik ederim... İdare meclisi âzası olmuşsun...

— Ben mi?.. Kim söyledi?.

— Gazetede okudum yahu: C. H. P. den istifa etti diye!...

Kadıköy Vapurunda

Vak'a, Kadıköy vapurlarından birinin orta salonunda geçer.
(Mevsim: İlkbahar. Vakit.. sabah.)

İhsan

Allah imdad eyleye.. Bugün dehşetli lodos,
Vapurun bordasına dalgalar vurdukça tos
Sanki kalbim eriyip akıyor bir su gibi,
Bir miskinlik çöküyor sarhoş uykusu gibi!
Bak şu sıra dağlara nasıl kalkıp inıyor,
Güverte baştan başa yıkanıp siliniyor.
Sallanmaktan âdeta bütün yolcular sarhoş!..

Muzaffer

Böyle sıkı havalar benim için daha hoş,
Bu, sanki vapur değil, bır küçücük salıncak!

İhsan

Şu camı açalım mı?.. Kamara gayet sıcak!

Muzaffer

Yok efendim, istemez.. işte, Köprüye vardık,
Pencereden baksana, sular duruldu artık!

İhsan

Çıkalım mı?..

Muzaffer

Dur canım, acelen ne?..

İhsan

Ha, gerçek
Şimdi en şık hanımlar önümüzden geçecek!..

Muzaffer

Emin ol ki yaratmış bu dünyayı yaradan
Bütün güzeller için Kadıköyünü vatan!
Öyle kadınlar var ki, yoktur dünyada eşi,
Soldururlar mehtabı, karartırlar güneşi!
Şimdi hepsi geçecek, gel, yanıma otur sen,
Onları birer birer göstereyim istersen!

(Bu esnada, vapur Köprüye yanaşır ve kadınlar geçmiye başlar)

Muzaffer

Bak şu mavi gözlüye, bak en önden geliyor,
Sarışın saçlariyle ay gibi yükseliyor!
Onunla arkadaşız geçen seneden beri,
Henüz nişanlısının bir şeyden yok haberi!
Sonra şu uzun boylu, ince, kumral benizli,
Haftada üç gün gelir evime gizli gizli!
Kocasından ayrılıp bana varmak emeli,
Hâlâ söyliyemedim, nasıl: almam demeli!..

İhsan

Sen de amma kurtmuşsun, olur şey değil!

Muzaffer

Canım bunlar nedir ki, hele bir parça eğil,
Bak, gördün mü kenardan geçen güzel kumralı
Olgun bir kiraz gibi dudaklarının alı!

İhsan

Gördüm, gördüm.. Ne olmuş?.

Muzaffer

İşte bu son sevdiğim,
Geçen gün beraberdik.. ama bilmiyorum kim?
Söylemiyor bir türlü kocasının adını!
Gittikçe seviyorum bu mübarek kadını!

İhsan

Hiç beraber kaldın mı?..

Muzaffer

Çok!..

İhsan

Gece mi?..

Muzaffer

Hep gündüz!
Mermer heykeller gibi beyaz vücudu dümdüz!
Aynanın karşısında gerinerek durunca:
Küçücük memeleri benziyor bir turunca!
Görsen deli olursun, ne güzel bir teni var,
Göğsünün ortasında iki siyah beni var!

İhsan

Yalan!.. Yalan!..

Muzaffer

Vallahi!..

İhsan

«Bir tokat atarak»

Haydi sus külhanbeyi!
Karımın vücudunu bilirim senden iyi!..

ESKİ OZAN

— Bak, karım!.. Sizinle beraber çalışmamı benden çok o istiyor.. Nasıl, hâlâ düşünecek misiniz?.

— Mae' aurelio —

EVVELÂ İŞ!

— Seni düzenbaz herif seniiii!... Bulaşıkları yıkamadan ha?...

Yerinde...

Sofraya oturmuşlardı. Annesi:

— Yeşim, dedi. Kalk kapıyı kapa. Cereyan var...

Yeşim beş yaşındaydı.

— Kapamam! diye kestirip attı.

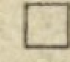
Annesi, onun şefkat hislerine, başvurdu:

— Ama sonra senin yüzünden hasta olacağım. Sen bana «Anneciğim, ayaklarım dondu, şu kapıyı kapayıver» deseydin, ben seni hastalanmağa bırakmaz, kapıyı kapardım.

Yeşim, fırsatı kaçırmadı:

— Anneciğim, dedi. Ayaklarım dondu, ne olur, şu kapıyı kapayıver...

□

TEDBİR

Avram, doktora gitmişti. Hekim onu muayeneden geçirdikten sonra:

— Yakında size felç gelmesi ihtimali var... dedi.

Avram, telâşlandı. Doktor teminat verdi:

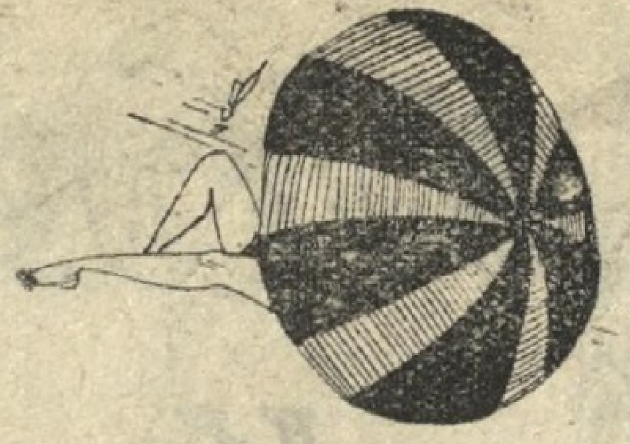
— Merak etmeyin, umumî bir felç değil... Belki yalnız sol tarafınız tutulacak.

Avram, hemen ellerini sol taraftaki ceplerine daldırdı. Harıl harıl boşaltmağa başladı.

Hekim:

— Ne yapıyorsunuz? diye sordu. Avram anlattı:

— Hiiiç...... Paralari sağ cebime aktariyorum... Bari onlari kurtarayim!..

Ninni

İki genç kız. Biri romantik, öbürü, sade madde.. Konuşuyorlar:

— Nasıl bir genç?

— Çok, çok, çok hassas... Tam istediğim gibi...

— Parası var mı?

— Bilmem.. sormadım!.

— İşi?..

— Söylemedi. Ama, dinlesen bayılırsın, öyle güzel şiirleri var ki... Bana, her gece bunları okuya okuya uyutacağım diyor...

Zamane kızı zalim bir kahkaha attı:

— Ay, sen ninnisiz uyuyamaz mısın?..

SEBEP!

Ahmet Adnan Saygun'un Yunus Emre oratoryosu Ankarada ilk defa çalınmıştı. İcradan sonra yaşlı bir hanımefendi, bestekârı yakaladı:

— Ah ustad, dedi. Eserinizi dinlemek muhakkak çok büyük bir saadet...

Üstad, mahcubiyetle ellerini oğuşturdu:

— İltifat ediyorsunuz efendim...

Kadın sordu:

— Ne buyurdunuz? Affedersiniz, sağırım, hiç duymadım da...

Sadakat alâmeti

Mehmet Ali, nişanlanmış, yıldırım nikâhiyle evlenecekti. Nişanlısı küçümencik bir kızdı. Toy, tecrübesiz ve saf... Mehmet Ali, bir gün, onu hemen yarı zorla öpmeğe razı ettiği zaman kız, büyük bir saflıkla:

— Ayol, dedi, senin ağzın ne güzel kokuyor?..

Mehmet Ali, sordu:

— Bunda şaşacak ne var?

Kızcağız, mahcup oldu:

— Hiç... ama, dedi, ben bütün erkeklerin ağzı cıgara kokar sanırdım...

Gazetelerden: İngilterede yılan beslemek moda oldu!

— Zavallı İzzet, aklını kaybetmiş...
— Etrafa mı saldırıyor?..
— Hayır, parası yok, apartımanı yok, otomobili yok, bana saldırıyor!

Tedbir

İki samimî dost buluşmuşlardı. Biri pek dertliydi. Arkadaşı, kederinin sebebini sordu:

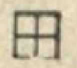
— Sorma, dedi öteki, bizim kadın gebe...

— Eeey, ne var bunda üzülecek?

— Ama çocuk istemiyordu. Ben de söz vermiştim...

Hayırlı arkadaş, dostuna, kurtuluş çaresini gösterdi:

— Üzülme yahu, benden olduğunu söyleyiver sen de...

Anlaşıldı

Hastanın baş ucunda üç doktor, konsültasyon yapıyorlardı. Adamın öleceği gün gibi âşikârdı. Teselli için, biri:

— Kalbi mükemmel işliyor, dedi. İkincisi:

— Ciğerleri de sağlam... Üçüncüsü ilâve etti:

— Karaciğeri normal...

O zaman hasta gülümsedi:

— Öyleyse ne telâş ediyorsunuz? Demek tabiî ölümle öleceğim..

— Nasıl, büroda çok yoruluyor musun?..
— Hayııır, bizim patron yetmişlik.. hiç iş yok!..

Bahar Çiçekleri

Eğer zamanın bir ömrü varsa, bahar onun gençlik çağıdır.

Kadın, öyle bir şeytandır ki, insanı cennet kapısından cehenneme sokar.

Aşk, bir bakışla doğar, bir sözle ölür...

Şeytan, aşka müptelâ olsaydı, ruhundaki kötülükler kendiliğinden temizlenirdi.

Aşk savaşında, kaçmak zaferdir!

Çiçek, aşkın tarifidir!

Çiçek, vaad, barışma, serzeniş, inkisar, anlaşma, kin, hülâsa aşk ve sevginin bütün safhalarını en canlı şekilde gösteren, en kuvvetli dildir.

Bahar ve çiçek olmasaydı, insan daha hayvan olurdu ve aşk muhakkak eksik kalırdı!

231

Hikâye

Dünyada Bir Tanem

Veysel, kendine mahsus garip fikirleri olan bir arkadaştır. Onun için söylediklerine bazan güleriz, bazan da — alıştığımız için — gülmeden geçeriz.

Fakat geçen gün, «Karınızı hoşnut etmek istiyorsanız bir metres edinmeye bakın!» dediği zaman, gülmeden edemedik.

Güldük ve ayni zamanda merakla sorduk:

— O nasıl şey öyle?»

Veysel gayet ciddî bir halle cevap verdi:

— «Böyledir işte! Bakın size, bizzat kendimde tecrübe ettiğim misalini anlatayım...» dedi ve anlattı:

«Bilirsiniz — belki de bilmezsiniz — ben çok genç denecek bir yaşta evlenmiştim. Yirmi beşimde ya vardım, ya yoktum. O yaşta sevmek hoş oluyor ama, evlenmek hiç de hoş olmuyor. Fakat bunu iş işten geçtikten sonra anlıyoruz, o da başka mesele. Şimdiki aklım olsa evlenir miydim; hoş, şimdiki aklım olsa sevmezdim de ya!

«Fakat, yirmi beş yaş bu. Gönül şaşırıp da birine kapıldı mı, yandın gitti. Bizimki de öyle oldu. Karşıma bir gün eli, yüzü düzgün bir kız çıktı. Kendisinde ne gördümse gördüm, alâka duydum. Benden bu kadarı kâfi geldi. Üst tarafını o tamamladı, evlendik.

Karımdan memnun olmasına memnunum. Allaha bin şükür, hiç bir şikâyetim yok. Fakat bilir misiniz — herhalde bilirsiniz ya — insan oğlu halinden şikâyet etmek için yaratılmış bir mahlûktur. buldukça bunar!

«Sonra, zevkler de değişiyor.. Gerçi kadınlarin da değiştiğini söylerler ama, ne çare ki insanın karısı, tersine değişmektedir. Bu da şeytanın işi olsa gerek!

«İşte, bizim işe de şeytan karıştı ve benim vaktiyle karıma karşı duyduğum o yakıp kavurucu aşk, bir gün kalbimi başka biri uğuruna yakıp tutuşturmaya başladı. Teşadüfe bakın ki, kadın da benim gibi, evinin dışında aşk arayan bir zavallı imiş ve, yine şeytanın işi olacak, ben karımla, o kocasiyle anlaşamazken, birbirimizle gayet iyi anlaştık!

«Şimdi karıma gün doğmuştu: Metresime ne alırsam, bir eşini de karıma alıyordum, ona nasıl muamele edersem, karıma da ayni muameleyi gösteriyordum. Çünkü insanın ayali, ne de olsa, metresi kadar lâübali olmuyor. Karım ne istediğini bana ancak kapalı şekilde, mânalı ve imalı sözlerle anlatmaya çalışırken, metresim, açıkça söylüyor, ve: «şunu isterim, bunu isterim; şunu şöyle yap, bunu böyle yap» diyordu.

«Kadın ruhunu bir kere öğrenmiştim ve içime bir de kurt girmişti ya, «aman işi çakmasın!» diye karımın üzerine düşüyordum.

«Karım memnun, metresim memnun, ben çift katlı ekmek kadayifi gibi hepsinden daha memnun, geçinip gidiyorduk. O günlerden birindeydi, bir iş için Avrupaya gitmem lâzım geliyordu. Tabiî, karıma söyledim:

— «Ben de geleyim mi?» dedi.

— «Olmaz, sıkılırsın. Ben iş peşinde koşacağım, seninle alâkadar olamam. Eğlenecek vakit bulamayız. Şu işi bir halledeyim, ondan sonra para oluk gibi akacak. O zaman seninle Avrupaya değil, Amerikaya bile gideriz,» dedim. Çaresiz boynunu büktü;

«Olur,» dedi zavallı.

«Eh, işin bu tarafını halletmiştik, ertesi gün, metresimle buluştuğum zaman ona da Avrupa seyahati işini açtım.

— «Ben de gelirim,» dedi.

«Karıma dediğim gibi, kestirip atarak: «olmaz» diyemedim ona. Bin dereden su getirmeye başladım:

— «Çok kalacak değilim,» dedim. «Halbuki seninle bir Avrupa seyahatine çıktım mı, en aşağı üç ay dolaşmalıyım. Parisin safasını sürmeli, Napolinin zevkini doya doya çıkarmalıyız. Sen dur hele, şu işi bir yoluna koyayım, ondan sonra Avrupada üç ay değil, Amerikada bir sene kalırız. Hollywood'a gideriz. Seni orada yıldız yaparım...»

«Fakat kadın kanacaklardan değildi;

— «Çocuk mu kandırıyorsun!» dedi. «Ben senin karın değilim, Avrupada çeşit çeşit milletten, türlü türlü kadınlarla fink atmana müsaade edemem! Ya beraber gideriz, yahut da...»

«Tehdit korkunçtu. Soramadım. O devam etti:

— «Yahut da ayrılırız!»

« Bu son kelime kafamda atom bombası gibi patladı.

— «Yapma şekerim, etme kaymağım!» dedim, yumuşatamadım.

— «Mademki sen benim teklifimi kabul etmiyorsun, ben de senin teklifini kabul etmiyorum,» diyordu. «Hem böylece beni artık sevmediğini ispat etmiş oldun! Allaha ısmarladık!»

— «Aman! zaman!» demiye kalmadan, kapıyı çekip gitti.

O gittikten sonra içime bir hüzündür çöktü. Kendi kendime: «Ben ne yaptım!» diyordum. «Ben onsuz nasıl yaşıyacağım Allahım!»

«Sonra birdenbire kararımı verdim: Karımı götüremezdim ama, metresimi Avrupaya pekâlâ götürebilirdim. Yoksa bu seyahat bana zehir olacaktı.

«Hemen oturdum, kaleme kâğıda sarıldım, şöyle bir mektup yazmaya başladım:

«Dünyada bir tanem;

«Benimle beraber Avrupa seyahatine gelmek hususundaki arzunu reddettiğim için çok müteessirim. Bundan dolayı senden af dilerim. O kadar mahcubum ki, bunu konuşmak üzere seninle yüz yüze gelmeye bile utanıyorum ve sana bu satırları yazıyorum.

«Bilirsin seni ne kadar severim. Eğer seni kırdım ve kalbini rencide ettimse beni affet. Bunu, bir anlık gaflet esnasında yaptım. Şimdi kararımı vermiş bulunuyorum: Seyahate beraber çıkacağız. Derhal hazırlığını yap. Yarın tekrar aşkımızın mavi ufuklarında, kalblerimizin ateşini teşkil eden muhabbet güneşi altında görüşürüz.»

«Mektubumun burasına geldiğim zaman, yanımda bir ipek hışırtısı duydum: Omuzumun üzerinden, ilham perisi gibi, bir kadın başı uzanmış bakıyordu.

«Telâşla dönünce ne göreyim? Karım! Benden habersiz yazıhaneye gelmiş, içeri usulca girmiş ve, ben aşk teranelerine dalmış, kendimden geçmiş bir halde bu satırları yazarken, başımda durup okumuştu. Şimdi ben ne yapacaktım!

«Şaşkınlıkla kâğıdı kapatmaya çalıştım.

— «Zahmet etme,» dedi. «hepsini okudum.»

«Sonra eğilip boynuma sarıldı. Beni, mektubumdaki o muhabbet güneşinin tatlı hararetiyle öptü:

— «Ah, benim canım.. Ben senin ne kadar temiz kalbli olduğunu biliyordum zaten!» dedi. «Demek Avrupa seyahatine beraber çıkıyoruz!»

— Beş yılda her şey artmış..
— Zannetmem.. Meselâ senin yaşında hiçbir değişiklik yok!..

«Ne diyebilirdim! Boğazımda düğümlenen bir sesle:

— «Evet,» dedim «evet karıcığım!»

Veysel'in hikâyesi burada bitiyordu.

— «Sonra?» diye sorduk..

— «Sonrası bu,» dedi. «Avrupa seyahatine karımla beraber çıktık!»

— «Peki, metresin?»

Veysel güldü:

— «Metresimle Avrupadaki iş seyahatime çıkıp da zaten ne yapacaktım? Altı ay sonra onunla Amerikaya gittik!»

Vir-Gül

içki!

Bir röportaj muharriri doksan yaşındaki ihtiyara soruyordu:

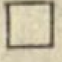
— Tabiî bu yaşa gelinceye kadar, ağzınıza ne içki, ne de sigara koymamışsınızdır, değil mi?

Adamcağız, cevap vereceği sırada dışarda, bir gürültüdür koptu. Muharrir meraklandı:

— Ne var... Ne oluyor?.

İhtiyar, sükûnetle cevap verdi:

— Bir şey değil evlât, Allah selâmet versin, bizim peder.. Her gece sabahlara kadar içer, sonra böyle söve saya, bağıra çağıra gelir!

BAYTAR!

Bir harp zengini, muayene olmak için doktora gitmişti. Doktor, neresinden şikâyetçi olduğunu sorunca, köpürdü:

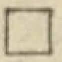
— Sen ne biçim doktorsun.. Bana bir şey sormadan hastalığımı anlamalısın!

Doktor, sözünü kesti:

— Size tavsiye ederim, bir baytara muayene olunuz.

— Neye?..

— Doktorların içinde, hastalarını konuşturmadan tedavi eden bir o vardır!

ARADAKİ FARK

Vak'a, Tekel maddeleri serbest bırakıldıktan sonra geçecektir..

Sarhoş, önündeki listeye bir göz attıktan sonra garsona döner:

— Neye burada kırmızı şarap, beyaz şaraptan pahalı?

Garson, ellerini uğuşturur:

— Malûmya efendim, boya meselesi...

— Bizim umum müdür.. Bu gece buluşalım diyor...
— Emrederler...
— Yok canım, seninle değil, benimle!...

Sinemada

Tarihçi Emin Âli bir haftadır, sinemada gösterilen bir yerli filmin bütün seanslarına gidiyordu.

Profesör Mükrimin Halil, hayretle sordu:

— Yahu, hazret. Bu filmde ne var ki Tanrının günü gidiyorsun?

Emin Âli, masum bir gülüşle anlattı:

— Filmde güzel bir kız var, derede yıkanacak. Soyunmağa başlıyor. Ama, aksiliğe bak ki, tam iç gömleğini çıkarırken önünden tren geçiyor... Bir de bakıyoruz ki, mayosunu giyip suya dalmış... Eh, film yerli film, tren de tabiî yerli tren, değil mi? Şimdi her gün geliyorum, belki şu kör olası tren bir kaç dakika gecikir de haspayı tam soyunmuş görürüm diye!.

Al Cevabı

Ankaraya otomobille gidiyorlardı. Lâkin geceyi geçirdikten sonra sabaha karşı yanlış yola saptıklarını anladılar.

Erkenden çifte giden bir köylüye sordular:

— Ankara ne tarafta Ağa?. Yolumuzu şaşırdık...

Ağa, başını salladı:

— Bilmem ki...

Biri çıkıştı (anlaşılan yenilerden olacak):

— Hem buralısın, hem Ankara yolunu bilmiyorsun, aptal herif!

Köylü, ciddî ciddî tasdik etti:

— He... Öyleyim emme, yolu mu şaşıran ben değilim!.

Dil Çabukluğu!

Perihan Yanal, hayranlarından birinin, bütün sanatkârlara topluca verdiği akşam yemeğine gitmeği kabul etmek zorunda kalmıştı. Sanatsever:

— Ama unutmayın rica ederim, diye ısrar ediyordu. Öbür akşam...

— Evet, öbür akşam...

Biraz sonra Perihan, Hümâşaha dönerek:

— Kuzum kardeşim, dedi. Yarın şu aptala haber gönder, yemeğe gelemiyeceğimi söyle, atlatıver...

Fakat, cümlesini tamamlarken, büyük endam aynasında «aptal» ın henüz oralarda olduğunu görünce, birden aklını başına topladı ve sesini yükseltti:

— Biliyorsun ya... Biraz evvelki nazik beyefendinin dâvetini kabul ettim.

— Ne sessiz mahalleniz var..

— Kira Kanununu düşünmekten, kimsede ağız açacak hal kalmadı ki!..

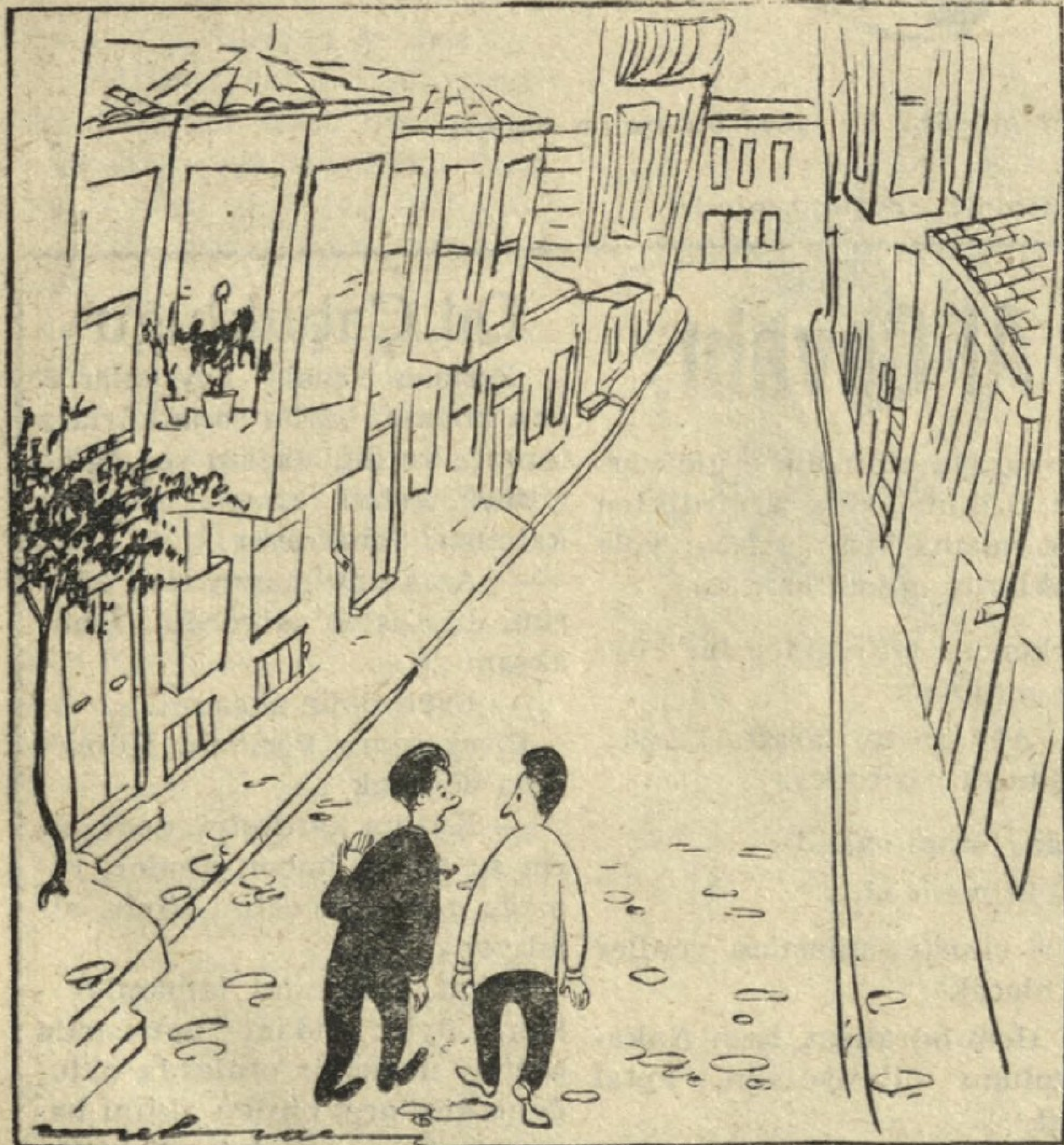
HiLELi ET

Bir mecliste, son günlerde bazı kasapların dana ve koyun eti yerine eşek eti sattıklarından bahsediliyordu. Orada bulunanlardan birisi, yanında oturan nüktedanlığı ile tanınmış bir doktora sordu:

— Doktorcuğum, bir adam dana etiyle eşek etini nasıl ayırabilir?

Doktor, şu karşılığı verdi:

— Eti yedikten sonra dikkat ediniz; eğer sesiniz kalınlaşırsa, mutlaka o eşek etidir.

İSTANBUL SOKAKLARINDA:

— Bakalım, beşyüzüncü fetih yılına kadar bizim mahalleye belediye uğrıyacak mı?.

— Sen belediyeden vazgeç, çöpçü uğrasın, kâfi!...

Aman Karıcığım...

Filimin başlamasına bir çeyrek vardı. Nesrin holde yavaş yavaş kahvesini içiyor, bir taraftan da süzgün bakışlarını etrafa gezdiriyordu. Hemen yanıbaşındaki masada oturan geniş omuzlu, uzun boylu delikanlının yeşil gözlerinin ısrarla kendinden ayrılmadığını farketti. Nesrin içinden numaralı bilet icat edenlere lânet ediyordu. Fakat bazan tesadüfün insaflı tarafı olduğunu nasıl inkâr edebiliriz?. Seans bitip salona girildiği vakit, yanyana düştüklerini görünce, ikisi de memnun oldular. O günü genç kadın filmin ne ismini, ne de mevzuunu öğrenebildi. Buna mukabil genç adamın garsoniyerinin adresini aldı ve filmin sonuna kadar onun ateşli kalbinden fışkıran cümleleri dinledi. Ayrıldıkları zaman ahbaplıkları oldukça ilerlemişti. Nesrin ertesi günü saat beşte yeşil gözlü delikanlıyı görmeğe gideceğini vadetmişti.

Bir haftadanberi Fuat, güzel nesrini bekliyordu. Her gün saat beşte kapı çalındığı vakit genç adam deli gibi koşuyordu. Fakat genç güzel kadının yerine bir adam şu bir iki satırlık kâğıdı eline tutuşturuyordu. «Bugün mazur görün, yarın mutlak geleceğim.» Ertesi gün yine ayni heyecan içinde Fuat, traş oluyor, itina ile giyiniyor ve bekliyordu. Fakat, yine küçücük bir kâğıt parçası onun kalbini parça parça ediyordu: «Bugün de imkânsız, yarın bunu size mutlaka izah ederim.»

Tam bir hafta olmuştu. Fuat, aldığı pastaları, fondanları, şekerlemeleri kapıcının çocuklarına ikram edip duruyordu.

Dokuzuncu günü Nesrinden şöyle bir mektup aldı:

«Sevgilim;

«Maalesef birleşmemize imkân yok. Henüz başlayan aşkımıza nihayet vermeğe mecburuz. Sizi sevmediğimi sanmayınız. Bilâkis sizi çıldırasıya seviyorum. Tek arzum, sizin kollarınızda olmaktır.. Fakat kocam müthiş bir kıskançlık krizine tutuldu. Beni bir dakika yalnız sokağa bırakmıyor. Her gittiğim yere, beraber geliyor. Geçen gün yine tam size gelmek için hazırlandım, çıkmak üzereydim. Kocam yanıma geldi:

— Nereye gidiyorsun?

— Alış verişe. Sonra da bir arkadaşa uğrıyacağım.

— Ben de seninle geliyorum.

— Fakat...

— Ben de geliyorum. Ne o? İstemiyor musun yoksa...

Tabii beraber çıktık. Onu da beraber size getiremezdim ya.. Ertesi günü giderim diye düşündüm. Yine ayni hikâye. Mağaza mağaza dolaşmaktan nefes nefese geldik. Saatlerce arkadaşımın evinde, bir köşede kumaş, moda, terzi, kuvaför konuşmamızı morara morara dinledi durdu. Vadimi tutmama imkân olmadığını görüyorsunuz. Beni affetmenizi ve daima sizi sevdiğimi hatırlamanızı rica ederim.»

Nesrin»

Fuat, hiddetle mektubu buruşturdu.

— Alçak kerata! diye söylendi. Karısının peşinden koşacağına otursun da yeni açtığı otelin hesaplariyle uğraşsın..

Nesrin'in kocası, Kayserili bay Fatin, odasında hem geziniyor, hem de memnuniyetle ellerini birbirine sürtüyordu. Güzel karısı, onunla sokağa çıkmaktansa eve kapanıp kalmağı tercih ediyordu. Nesrin'in can sıkıntısından otelin dahilî intizamiyle meşgul olduğunu gören bay Fatin, bu akıllıca hareketinden dolayı kendi kendini tebrik edip koca göbeğini sallaya sallaya derin bir oh çekerken içeriye elinde küçük valizi ile yeşil gözlü bir delikanlı girdi:

— Bay Fatin'i görmek istiyorum.

— Bendenizim, efendim.

— Aylık odalarınız var mı?

— Var. Hem de tam konforlu, manzara, sıcak su, Adada bizim otel bir tanedir. Hele yemeklerimiz, harika!

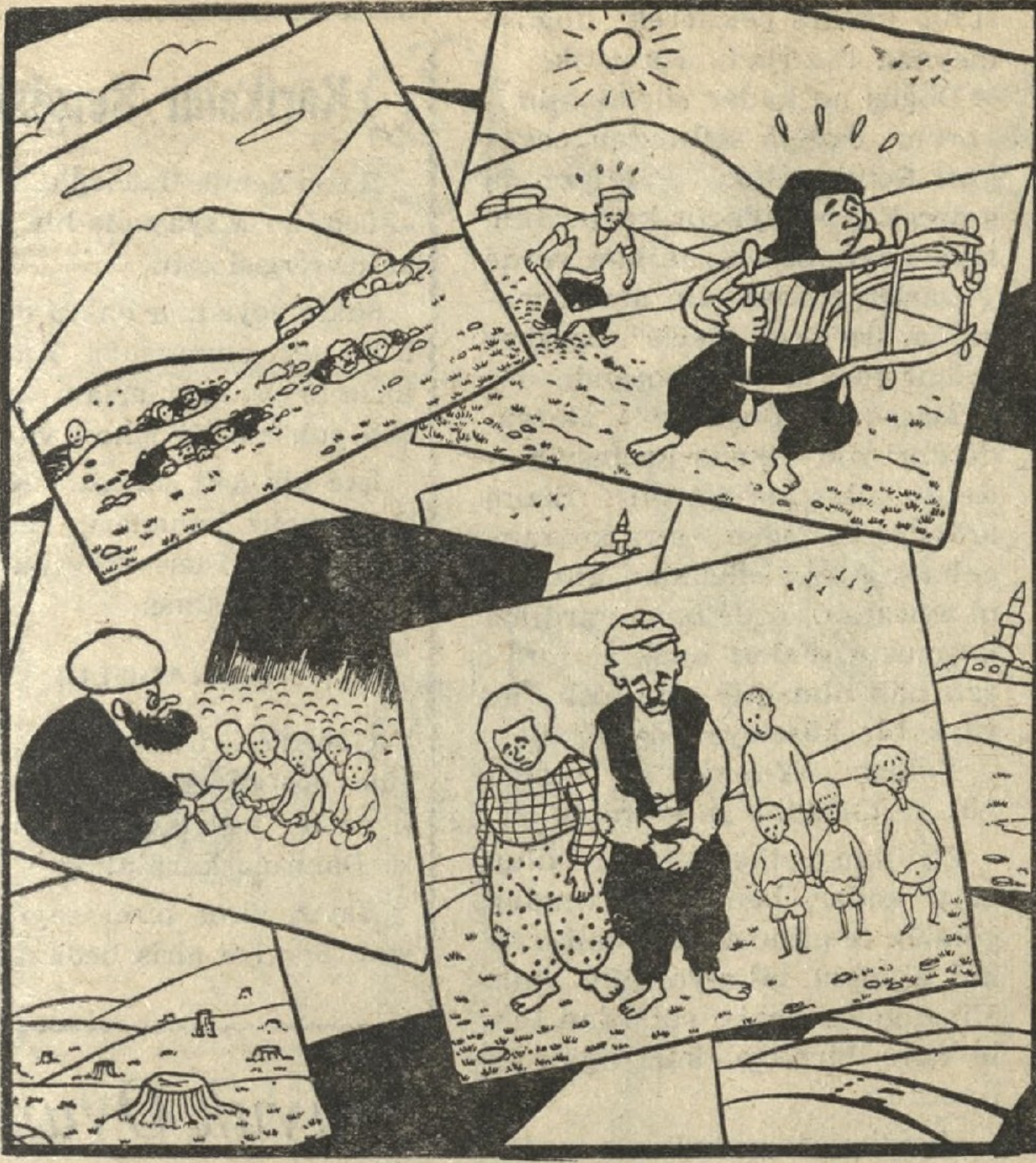
— Âlâ. Bir ay için en güzel odayı istiyorum.

— Peki. Size 5 numaralı odayı veriyorum. Otelden çok memnun kalacaksınız. Belki de bütün yazı burada geçirirsiniz. İsminizi lütfen...

Genç adam gülümseyerek kartını uzattı.

Bay Fatin, müşterisini memnun etmek gayretiyle ilâve etti:

— Bir şey arzu ettiğiniz vakit zile basınız, bütün emirleriniz yerine getirilir.

Anadolu.. Ajansı!

Fuat odasında valizini açtı. Viski şişesini masanın üstüne koydu. Bu parlak fikrinden dolayı, kendi kendini tebrik ediyordu.. Sonra pencerenin karşıında geniş koltuğa yaslandı ve masanın üzerindeki zile bastı.

Aşağıda bay Fatin dışarı çıkmak üzereydi. Telâşla yalvardı:

— Aman karıcığım, garsonların her biri bir tarafta... Ben vapura koşuyorum. Şu beş numaraya sen bakıver, yeni müşteridir, ayıp olmasın!

Ve şapkasını başına geçirdi, telâşla otelden fırladı.

Ayşe ERİNÇ

Ademle Havva

Diş hekimi Âdem Nezihi Energin, gayet hoşsohbet bir zattır. Bir gün, çapkın bir arkadaşının onu nasıl istismar ettiğini anlatıyordu:

— Lâkin, dedi, günün birinde hanımı şüphelenmiş.. Çünkü, ikide bir, dostumuz, «Bu akşam Adem'le filân yere gideceğiz», «İşim çok, Âdem bekliyor, eve gelemiyeceğim» gibi özürler icat ediyormuş.

Sorduk:

— Peki sen bu hale nasıl tahammül ettin?

Âdem Nezihi:

— Etmedim ki... dedi. Bir gün hanımı, telefon etti, «Bizimkiyle görüşeceğim, zahmet olmazsa telefona kadar gelsin» dedi. Yok dedim. «Nasıl olur? Âdem'e gidiyorum diye evden çıktı» dedi. Ben de: «İyi duymamışsınız, Havva'ya demiştir» diye telefonu kapadım...

Beşini Ben Gördüm...

Üç nesilden: Büyük baba ve anne, baba ve anne, delikanlı ve genç kız olmak üzere üç nesilden bahsediliyor ve bunların edebiyatı yapılıyor, aralarındaki derin farkları, hattâ uçurumları tasvir eden romanlar yazılıyor, piyesler kaleme alınıyor, hikâyeler vücude getiriliyor.

Yanlış bu: Romanlar, piyesler ve hikâyeler işi doğru anlatmıyorlar. Birbirlerinden pek farklı nesiller üç değil, şimdiden beş olmuştur. Hem son iki neslin, en genç nesillerin aralarındaki yaş farkı o kadar az ki, bu gidişle yarın, hiç değilse, sekiz dokuz nesil yanyana yaşıyacak ve birbirile çarpışacak.

Bu kanaate geçen gün, davet edildiğim bir ahbap evinde vardım. Orada gördüklerimi anlatınca siz de tasdik edeceksiniz:

Kapıyı bir ahretlik açmıştı. Kirlice, aptalca bir kız. Fakat sofradaki lezzetli, tadı tuzu tamamen yerinde yemekleri tabiidir ki o pişiremezdi. Pişirmemiş de: Yemekleri büyük hanım yapmış. Kendisi sofraya oturulduktan az sonra geldi. Tamamen ağarmış saçlarını fakir bir topuzla ensesinde toplamış. Sırtında tayyörümsü bir entari hırka. Altmışı biraz geçkin ve Hüseyin Rahmi'nin son okuyucularından güler yüzlü, nazik ve sevimli bir hanım. Ve bir nesil.

Sofrada hâkim şahsiyet, bu hanımın kızı ve ahbabımın haremi olan hanım. Onun saçları da ağarmağa başlamış olsa gerek ama belli değil, zira gayetle açık bir sarıya boyalı. Dudaklarında ruj var, tırnakları da manikürlü, fakat ellerin cildi artık bozulmuş. Cilt, boyunda, dudakların yanlarında, gözlerin altında da bozuk, fakat hanım yaşlanmamak hususunda verilmiş karara binaen genç bir eda muhafaza etmiyor değil. Artık yaşını bu tariften çıkarın. Evin içinde pantalon giyermiş. Ancak kalçaların ziyadesile genişliğinden dolayı bunun kendisine yakıştığını söylemek güç: Bu da bir başka nesil.

Sofrada küçük hanımın yeri boş. Arkadaşlarla sinemaya gitmiş de henüz dönmemiş. Büyük anne hafifçe merakta, anne bu hale karşı kayıtsız. Arkadaşların bir kısmı anlaşılıyor ki, delikanlı. Saat dokuzu yirmi geçe ve yemek bitmek üzere iken küçük hanım iki genç bey tarafından getirilip bırakıldı. Yüzü tabiî pek makiyajlı ve kaşları yoluk bir taze. Hiç özür dilemeden, hemen sofraya oturup atıştırmağa başladı. Yedikleri arasında bir yemeği pek beğendi, ötekini asla beğenmeyip homurdandı. Lâkin kendisi bir fincan kahve pişirmeği dahi beceremezmiş. Efendim, bu da üçüncü nesil.

Dördüncü nesil yerde oyuncaklarile oyunuyordu. Beş yaşında bir kız. Gayetle şirin ve geveze bir mahlûk. Bir ara beni süzdü, pinponlaşmış manzaramı cana yakın bulmuş olacak ki: «— Bu bey bekâr mı?» diye sordu. Bazı genç kızların yaşını başını almış erkekleri beğendikleri meşhurdur ama, bu iş on yedi ile kırk, kırk beş arasında cereyan ederdi. Halbuki bendeniz elli altıyı sürmekteyim, küçük hanım da dediğim gibi beşinin içinde: Dördüncü nesil, en yaman nesil!

Fakat meğer bir de beşinci nesil varmış. Veda edip ahbap evinden ayrılmak üzere iken, aralık bir kapıdan gözüm kayınca gördüm; Beli iki büklüm olmuş bir kadın, yerde, seccadesinin üzerinde pek büyük bir tesbihi çekmekle meşğuldü. Bu bilmem hangi tarikat erbabına mahsus bir tesbihmiş, ibadetle meşgul olan hanım da yemekleri pişiren fahrî aşçı ve dadının annesi olup seksen beşini bitirmiş, seksen altısına basmış. Ama maşallah gayet zinde imiş ve Kur'anı Kerimi hâlâ gözlüksüz okurmuş.

Bu beş neslin yuğrulmasiyle hâsıl olan cemiyetimiz, hiç bir tarifin anlatamıyacağı bir hüviyet içindedir, ve, başını almış, meçhul bir yere doğru gitmekte, hayır koşmaktadır...

Nahid Sırrı Örik

YAKIŞMIŞ

Otuz sene evvel. Ressam Çallı İbrahim, kendisine uzun zaman modellik etmiş bir kadının düğününe davetliydi. Düğünde rastladığı diğer bir ressam, Çallı'ya sordu:

— Gelini gördün mü?

Üstad gevrek gevrek güldü:

— Gördüm ya.. Kâfire giyinmek de yaraşmış!..

Afiyet Olsun!

Şimdi Amerikan modası var ya, bizim Orhanda da bir merak başladı: Amerikalı kızlara âşık. Gönül bu; karışılmaz. İnsan kendi gönlüne ferman dinletebilir mi? Çocuğun parası da bol. Kahvaltısını Villâ'da, öğle yemeğini Tokuşturasyon'da, akşam yemeğini de Şark Otel'de yer.

İnsanın böyle bir arkadaşı olması iyidir hani yâni. Bizim gibi serbest meslek erbabının bir günü, bir gününe uymaz. İşler iyi gider. Baklava börek yeriz; işler kesat gider, peynir - ekmeğe yatarız.

Son bir kaç kuruşu, uçuver - mesin diye, sıkı sıkı tutmak üzere ellerinizi ceblerinize sok - muş dolaşırken, karşınıza bir mirasyedi arkadaş çıkar da:

«Gel, bu akşam bendesin, derse, fena mı olur?

Mirasyediler böyle tatlı lâ - kırdıları pek nadir sarfederler ama, bizim Orhan onlardan de - ğil. Parası gibi, eli de boldur.

Sisli bir akşamdı. Ellerim cep lerimde, Beyoğlunda dolaşırken, karşıma Orhan çıktı.

— «Nasılsın?.»

— «İyiyim... Sen nasılsın!» demeğe kalmadı, Orhan: «Gel, bu akşam bendensin.» dedi ve koluma girdi. Şark Otel'in yolunu tuttuk.

İçimden: «Eh, bu akşam yaşa dık! Arkadaşın sayesinde gü - zel bir yemek yiyeceğiz!» diyordum ama, işin sonunda dayak yemek varmış. Kimin aklına gelir!.

★

Karşımızdaki masada iki kız vardı. Oturacağımız masayı Orhanın seçeceğini söylersem, bu kızların nasıl şey olduğunu târife lüzum kalmaz: Biri sarışın, biri kumral, soluk yüzlü, silik bakışlı, iki zayıf kız. Ağızlarında sıcak patates varmış gibi, dil lerini oynata oynata boğazlarından konuşmalarını duymasam bile, Amerikalı olduklarına ka - lıbımı basarım.

Orhan bitmişti.

— «Şuna bak, azizim, şuna!» diyordu.

«— Hangisine?»

«— Hangisine olacak, sarışınına! Afet-i cihan!»

«Afet-i cihan», dar bira bar - dağını geniş ağzına kolayca boşaltırken, bize baktı. Ben başımı öbür tarafa çevirdim: Nemelâzım, arkadaşın kısmetine mâni olmak istemiyordum. Hem sonra, söz aramızda, kumralı bence daha güzeldi.

Orhan, beni dürttü:

— «Kızın gözü bende! İş var, azizim!»

Orhanın iş adamı olduğu nasıl da belliydi!.

— «Hadi hayırlısı» dedim ve içki ile gelen mezelerden yu - dum yudum çimlenmenin âdet olduğunu bilmekle beraber, mideme söz geçiremediğim için, atıştırmaya başladım.

Orhan, gözleri sarışın Amerikalı kızda, kadehleri birbiri peşine indiriyor, yüzü dalga dal ga kızarıyordu. Söylüyor, bin kahkaha fırlatıyor, söz arasın - da benim anlamadığım bir dille de karşı masaya lâf atıyordu.

Arkamızda bir masada da pek gürültülü insanlar vardı.. Kahkahaları şampanya şişelerinin içmeden sarhoş olmuş deli fişek mantarları gibi, kulağımızın dibinde patlıyordu.

Evvelâ aldırış etmedim. Sonra kahkahaların arasında bir takım küfürlerin karışık oldu - ğunu farkettim. Belliydi ki keyif olmuşlardı ve bu keyif arasında, en pis küfürlerin dördünü beşini birden ağızlarına alıyor - lar ve, işin kötü tarafı, bizim masaya fırlatıyorlardı.

Yemekten içmeğe vakit bulamadığım için, kafam yerindey - di ve şöyle biraz daha kulak kabartınca, bu küfürlerin, sözle tecavüzlerin bizim Orhana olduğunu anladım.

Orhan, oralı değildi. Zavallı - nın aklı, fikri, başka yerde olduğu için, mazur da görülebilirdi. Fakat arkadakiler bir ara - lık işi o kadar azıttılar ki, Or - han da nihayet bu ağır tertip târizlerin farkına vardı.

Arkasına dönerek: «Yapma - yın, Allah aşkına! Susun. Ben, şimdi meşgulüm...» diye yalvar dı.

Fakat ötekilerde insaf namına bir şey yoktu. Küfürlerin kan tarına gittikçe basıyorlar, kahkahaların katını gittikçe yüksel tiyorlardı.

Dayanamadım. Karnım iyice doymuştu. Arkasından kadehimi doldurup sonuna kadar yuvarladım ve birdenbire ayağa fırlayıp, arkadaki masanın tepesine dikildim:

— «Bana baksanıza!» dedim. «Susacak mısınız, yoksa!»

Masadaki göbekli zat, alargasi de iri kıyımdı. Göbeklisi bir kahkaha da bana savurarak meydan okudu.

Pazulusu kahkaha yerine bir küfür savurdu ve yerinden doğrulup kenara çekilerek döğüşe meydan hazırladı. Kapıştık!

Döğüş ne kadar sürdü bilmiyorum. Evvelâ sırtımdan caket gitti. Sonra yelek... Pantalon da gidecekti, paçayı zor kurtardım. Bazen ben, bazen rakibim yerde yuvarlanıyorduk. Bu arada masa da, üzerindekilerle beraber şangır şungur yere boşandı.

Masadaki göbekli zat, alargada duruyor, arkadaşını teşvik ederek alkış tutuyordu. Bizim arkadaş ta neden sonra kendine gelmiş. Afet-i cihandan gözlerini ayırarak, sözde bana yardıma koşmuştu. Fakat ayakta dura - cak hali olmadığı gibi, dili de ıslak bir köseleye dönmüştü.

Yalnız: «Yapmayın, etme - yin...» dediğini anlıyordum.

Etraftan yetişenler ara bulun caya kadar, benim sırtımdan gömlek te gitmişti. Yüzümün ne hal aldığını bilmiyordum ama, elime gelen penbe sulardan terle kanın birbirine karıştığını an lıyordum.

Kendimi toparladığım sırada Orhanla göz göze geldik. Çak - mak çakmak gözlerile bana şöy le bir baktı, baktı, sonra yüzüme tükürür gibi: «Tuh Allah cezanı versin e mi?» diye haykırdı. «İşi berbat ettin!»

Ben hiç olmazsa bir teşekkür beklerken, böyle azar işitince uğradığım şaşkınlık içinde ancak: «Hangi işi?» diyebildim.

— «Hangi işi olacak, sersem» dedi. «Kızları kaçırdık!»

Ben, onun hesabına bu kadar sille, tokat, tekme, yumruk yemiştim, o hâlâ kızları düşünüyordu!

— «Peki ama,» dedim. «Şu heriflerin sana yağdırdıkları kü fürlerden haberin yok mu?»

Orhan güldü:

— «İşte, sersemliğin oradan başlıyor ya! Onlar benim arkadaşlarım...»

— «Arkadaşların mı?» diye - bilmişim.

Orhan: «Evet,» dedi. «Aziz arkadaşlarım... Benimle şaka ediyorlardı ayol!»

Ben aval aval bakınırken, Or han koluma girdi ve beni alıp aziz arkadaşlarının yanına götürdü:

— «Takdim edeyim...»

Vir-Gül

□

Aşk Tecrübesi

Genç kadın, kollarını sevgilisinin boynuna dolıyarak:

— Şekerim! dedi. Bana bahar için iki ropluk kumaş alacak mısın?.

— İmkânı yok sevgilim, bu günlerde metetiksizim...

— Anlaşıldı, sen de beni karın gibi sevmeğe başladın!..

Karikatür Sergisi

Bizim Semih Balcıoğlu, Fitne -Fücur'ün Mayasında bir karikatür sergisi açtı.

Sakın soyadına bakıp da tat lı bir şey sanmayınız: Karikatürlerin çoğunda, arının balından çok zehirli iğnesi var!

İşte bir içki sofrası. Köylü dayılarımız kamaları, tabancaları çekmişler. Mevzuu iki, hattâ bir kelime:

İÇ ANADOLU!

Gövdeleri üstünde baş yerine dört harf (E V E T) taşıyan bir heyet. Altındaki yazı: Danışma kurulu!

Hayır, birer birer saymıya. yım: Sergiye giriş bedavadır!

Büyük Oyun!

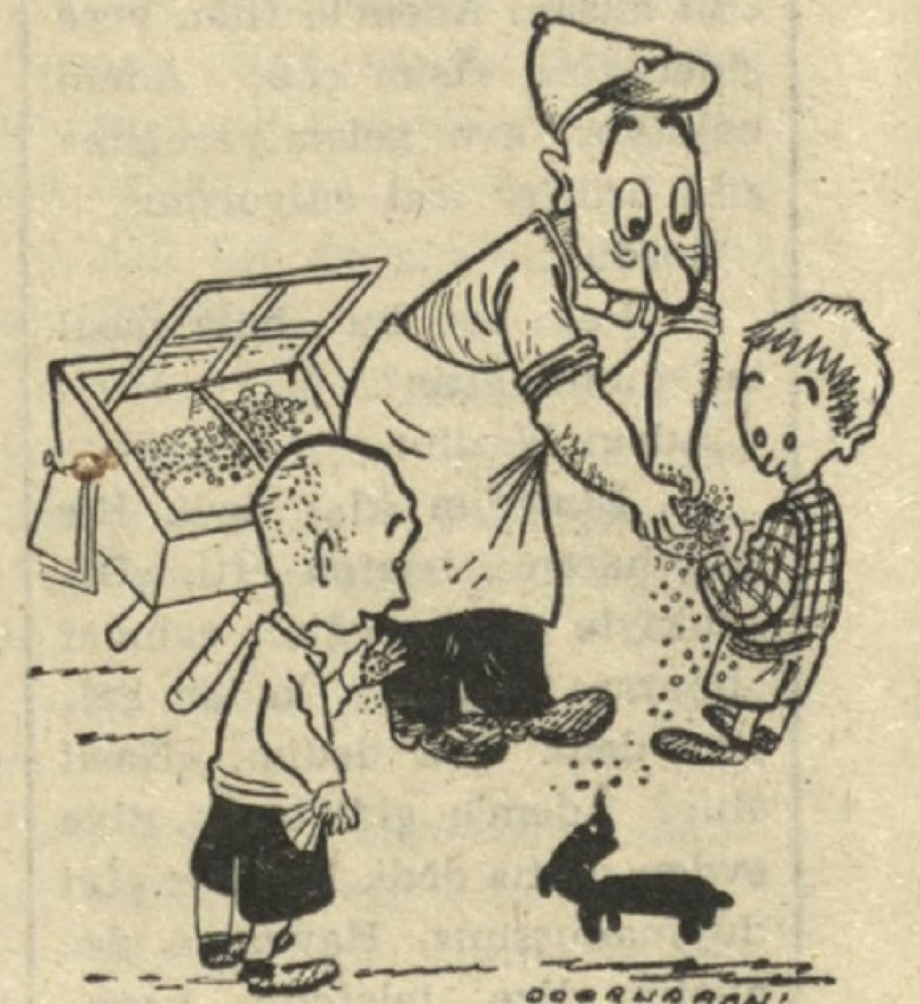
Maruf bestekârlarımızdan biri arkadaşına bir bahar hatırasını anlatıyordu:

— ... Hiç unutmam, bundan bir kaç sene evveldi. Muzip dostlarımdan birisi, bana: «Hayranlarınızdan bir genç kız» imzasiyle bir mektup göndererek benimle güzel bir bahar günü geçirmek istediğini, pazar günü beni Büyükadada, Dilde bekliyeceğini bildirmiş ve onu kolayca tanıyabilmem için bana tipini ve giyeceği elbiseyi tarif etmişti. Bu oyuna inanarak Adaya gittim.. Akşama kadar o taraflarda durup dinlenmeden dolaştığım halde, bu muhayyel hayranı bulamadım.. İskeleye dönerken tesadüfen bir kızla tanıştım. Vapurda güldük, eğlendik... taa Büyükadaya kadar...

— Demek o dostun oyunu boşa gitti.

Bestekâr, hemen cevap verdi:

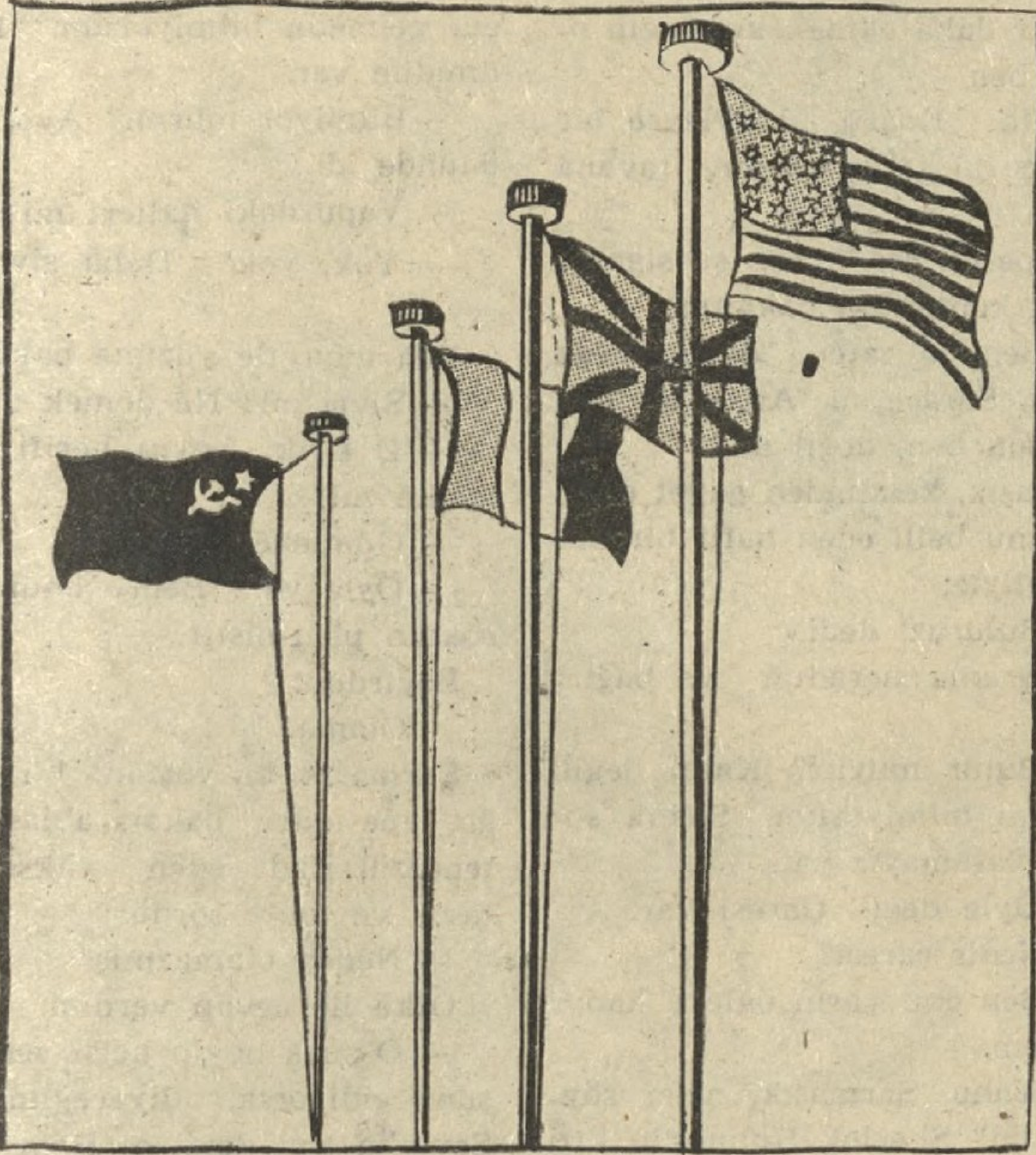
— Bilâkis, büyük bir oyun, müthiş bir muziplik oldu. Çünkü ondan sonra o kızla evlendim!

— Sana ödünç bir cep vereyim mi?..

236

Dünya Karikatürleri

İŞGAL ALTINDAKİ ALMANYADA:

Bayraklar kendi havalarında!...

— Alman karikatürü —

CASUS TEŞKİLÂTINDA:

— Sabret güzelim, şifrenin bitmesine altı satırcık kaldı!..

— İl Travaso —

Kadın — Yalnızız sevgilim, beni kollarının arasına alsana!..

— Marc' Aurelio —

— Gel, elele verelim.. İttihattan kuvvet doğar!

— İtalyan karikatürü —

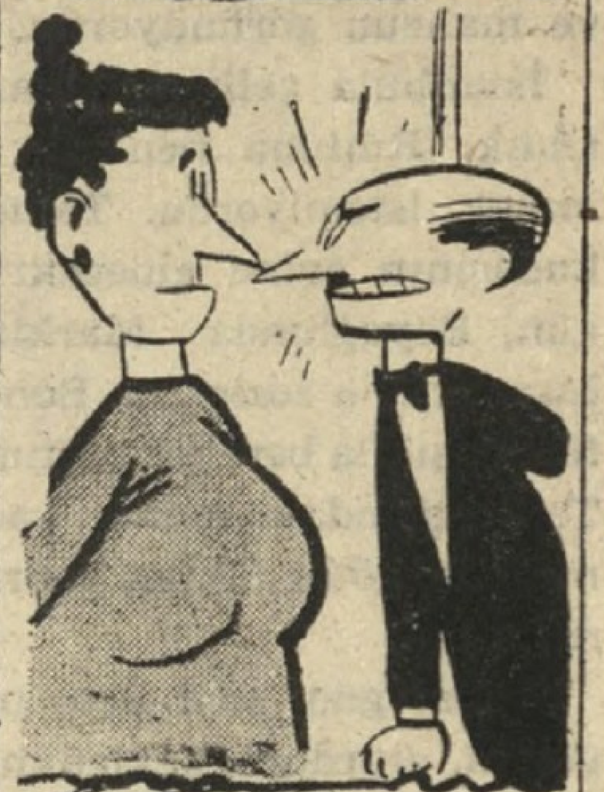

Kadın — Münakaşa ettiğimiz zaman sen susacaksın!..

— Esquire —

Kazak Koca!..

— İl Travaso —

237

BİR YILBAŞI GECESİ

AKBABA'NIN ROMANI: 12

Yazan: Fuat SAYGUN

Baktım, tırnaklarım kırılacak. O sırada bu bey geçiyordu yanımdan. «Müsaade ediniz de size yardım edeyim» dedi. Fakat o da beceremedi. Salona geldik, oturduk. Neyse oldu.

Sonra Sivin'e dönerek sordu:

— Siz tanıyorsunuz onu galiba. Nazik adam. Kimdir acaba?

— İzmirde gömlekçidir. Atölyesi vardır.

— Akşam yemeğini beraber yemeği teklif etti bana. Çapkın mıdır?

Sevin bir omuzunu kaldırarak cevap verdi:

— Bilmem. Kadınına göre tabiî. Kadını müsait bulursa hangi erkek çapkın değildir?

— III —

Vapurdaki macera aşağı yukarı bu. Üst tarafı konuşmağa değmez. İstanbula gelinceye kadar Sevin, bir iki defa anlaşılmaz huysuzluklar etti. Bazı anlar çok neşeli, bazan da sebepsiz dargın ve mahzun görünüyordu.

İstanbula gelince, vapurda ayrıldık. Rıhtıma benimle beraber inmek istemiyordu. Tanıdığı arkadaşının evine gidecekti. Ertesi gün, Beyoğlunda Markiz'de buluşmak için sözleştik. Ben rıhtıma Sarmaşık'la beraber çıktım ve onu Tarlabaşındaki evine kadar otomobille götürdükten sonra evime döndüm.

Ertesi gün, saat üçte pastacıya gittim, oturdum, bekledim. Geleceğinden emindim. Nüfus cüzdanını da getirecekti. Bekle babam bekle. Saat üç buçuk, dört, dört buçuk, Sevin yok. Şüphem gittikçe artıyordu. Hastalandı mı? Ne oldu? Niçin gelmedi? Aksi gibi, nerede oturduğunu da bilmiyordum. O da benim adresimi bilmediği için, buluşmazsak, bir daha, koskoca İstanbulda, birbirimizi kaybedecektik.

Niçin birbirimize adres vermedik? Niçin gelmedi? Hastalansaydı mutlaka birini gönderirdi. Kararını mı değiştirdi? Arkadaşı ve tanıdıkları onu caydırdılar mı? Vapurdaki o garip halleri gözlerimin önüne geliyordu. Kendi kendime: «Galiba pişman oldu ve bana hissettirmemeğe çalıştı. Adres vermedi, beni aldattı ve kaçtı». diyordum. Fakat bu maceranın bu şekilde bitmesine gönlüm razı olmuyordu. Onu İstanbulda, nerede, nasıl bulabilirdim? Her gün, sabahtan akşama kadar, caddelerde ona rastlamak için dolaşamazdım ya! Gazetelere ilân mı vereceğim? «Sevgilim kayboldu, gören, bilen varsa, Allah rızası için, aşağıdaki adrese haber versin. Kendisine helâlinden yüz lira hediye edilecektir» mi diyeceğim?

Saat beşe geldi. Ümidimi kestim. Hiç bir kadın randevusuna iki saat geç gelmez. Gelmiyecek muhakkak. Onu arayarak bulmak ümidi de yok.

Niçin gelmediğini anlamıyordum. Hastalandığına ihtimal vermiyordum. Başına bir kaza mı geldi? Hayır, hayır, beni atlattı. Vapurda pişman olmuştu. Geriye dönemezdi. İstanbula kadar gittikten sonra, ilk vasıta ile İzmire dönmeğe karar vermişti. O, dalgın ve mahzun anlarında hep bunu düşünüyordu. Artık buna hiç şüphe yok.

Birdenbire içime derin bir acı çöktü. Belki benimle alay etmişti de farkında değildim. Nasıl olsa İstanbula gidecekti. Amcasının da belki bundan haberi vardı. Bana bir hikâye uydurdu, gözlerimin önünde tatlı bir hayal ufku açtı, beni oyaladı ve kaçtı. Şimdi arkadaşına bu oyunu anlatıyor ve kahkahalarla gülüyor..

Ah, onu bir daha görsem... Bu arzu o kadar kuvvetliydi ki, onu görmezsem bedbaht olacağımı hissediyordum.

Caddeye çıktım ve dalgın dalgın yürümeğe başladım. Sarmaşık'a gidip derdimi anlatmak istiyordum. O şeytan kız belki bu meseleyi hallederdi. Fakat ne yapacak? İstanbulun 900 bin nüfusu içinde bir kişiyi bulmak mümkün mü? Nat Pinkerton bile böyle bir işi üstüne alamaz. Fakat birisiyle dertleşmezsem içimi daha derin bir kasvet basacaktı.

Tarla başına yollandım ve Allahtan Sarmaşık'ı evde buldum.

— Aman! dedim, başıma gelenleri sorma.

— Ne var?

— Kendimi güverteden denize atmadığıma pişman oldum. Neden karşıma çıktın da benim bu fena dünyadan kurtulmama mâni oldun?

— Ne oldu? Sevin kaçtı mı?

— Hem de nasıl!

Meseleyi anlattım.

— Çok fenayım, dedim, onsuz yaşıyamam ben. Getir şu ekmek bıçağını da, kalbime saplıyayım.

Sarmaşık bir kahkaha atarak:

— Yazık olur! dedi.

— Hiç yazık olmaz. Benden kimseye hayır yok.

— Sana değil, bıçağa yazık olur. Bir daha ekmek keşemem onunla ben.

— Ha... Doğru... Öyleyse bir çamaşır ipi getir, kendimi tavana asayım.

— İpe de yazık. Sen şu sigaranı yak konuşalım bakalım.

— Ben de zaten dertleşmeğe geldim, Saracığım. Artık bu kızı bulamam ben, değil mi?

Sarmaşık, kendinden gayet emin olduğunu belli eden hafif bir baş hareketiyle:

— Buluruz! dedi.

Heyecanla sıçradım ve bağırdım:

— Bulur muyuz? Kabil değil. Adresini bilmiyorum. Sokak sokak dolaşamayız ya...

— Öyle değil. Çaresi var.

— Nedir çaresi?

— Ben onu yarın öğleye kadar bulurum.

— Yahu, Sarmaşık, neler söylüyorsun? Sherlok Holmes'in kızı mısın, Cingöz Ricai'nin kızkardeşi misin, nesin?

Sarmaşık, bana doğru geldi, bir sıçrayışta dizime oturdu ve beni kucaklayıp öptü:

— Sen üzülme tontonum, dedi, bak nasıl buluruz: Yarın sabah seninle rıhtıma gideriz. Vapurun hamallarını buluruz. Onlar gediklidir, değişmezler. Sorarız. Sevin'in eşyasını otomobile taşıyan hamalı buluruz. Sonra şoförü buluruz. Unutmamıştır şoför. Kızı götürdüğü evi de buluruz.

Ben de Sarmaşık'ı kucakladım ve bağırdım:

— Saki mi yahu? O kadar düşündüm de bu hiç aklıma gelmedi. Bulur muyuz? Hamal da, şoför de hatırlar mı?

— Hiç unutmaz onlar.

— Aman! İşte bu parlak. Aklınla bin yaşa.

Sarmaşık ayağa kalkarak:

— Fakat dur! dedi, Sevin'i bulmakta ne fayda var? Bence o, gelmek istemediği için gelmedi.

— Ha!.. Eyvah! İşte ben de bundan korkuyorum.

— Evet. Hastalansaydı, ne yapar yapar haber gönderirdi. Ben zaten onun vapurdaki halini beğenmedim.

— Ben de öyle.

— Sana karşı bir yabancı gibi duruyordu.

— Tamam... Evet.

— Nafile yorulma... Bilmem ama...

İsyan ettim:

— Hayır!.. Olmaz!.. Bulalım onu... Benim hâlâ ümidim var. Niçin gelmedi, bilmiyorum. Fakat ümidim var.

— Bilmiyor musun? Ayol! Göz önünde idi.

— Vapurdaki halleri mi?

— Yok, yok! Daha sivri bir şey..

Ben hayretle yüzüne baktım:

— Sivri mi? Ne demek o?

— O sırık boylu herifi görmedin mi?

— Gömlekçi mi?

— Öyle ya... Bence onunla işi çoktan pişirmiştir.

Bağırdım:

— Olamaz !

Sarmaşık, on yaşında bir çocuğa tepesinden bakan ablası gibi tenezzül ifade eden yüksek bir tavır ve tonla sordu:

— Neden olamazmış?

Öfke ile cevap verdim:

— O sırık boylu herif senin hoşuna gidiyorsa, diyeceğim yok.. Sevin'in tipi değil o. Hem Sevin esnaf tabakasından bir adamla, gömlekçilerle, börekçilerle sevişecek, evlenecek kız mı? Onu seviyorsa beni niçin aldattı? Olamaz!

Sarmaşık yine geldi, dizime oturdu, saçlarımı okşamağa başladı:

— Sen çok cici çocuksun, cin gibi de aklın var, sana bayılırım ben, fakat budalalığın tutuyor bazan, Macitciğim. Kıskanıyorsun Kâmili sen.

Sara'yı bileklerinden tutup sarstım:

— Ben mi? Bir dakika bile kıskanmadım onu ben. Asıl senin budalalığın tutuyor bazan.

— Sırık boylu herif diyorsun. Kıskançlık değil mi bu? Öyle olsun. Kızma. Kadın gözüyle bak. Vallâhi, güzel adam Kâmil. Benim hoşuma gidiyor. Bütün kızların da hoşuna giden tiptir. Yemekte ne kadar kibardı, görmedin mi? Sonra esnaf mı? Dükkâncı değil ki o. Koskoca atölyesi var İzmirde. Çok para kazanıyor. Yanında 37 kız, 24 işçi çalışıyor. Daha da büyütecek atölyesini.

— Bunları sen nereden biliyorsun?

Sarmaşık, şeytanca gülümsedi:

— Biliyorum, dedi, ben daha neler biliyorum.

— Nereden biliyorsun? Yanımızda böyle şeyler konuşulmadı.

Sarmaşık, dizlerimin üstünden kalktı, karşımda el pençe divan durarak:

— Dün akşam beraberdik onunla, dedi. **(Devamı var)**

MÜKEMMEL BİR DİŞ MACUNUNUN 5 ŞARTI

1 - En saf iptidai maddelerden yapılması,
2 - Ağızda güzel bir tat ve koku bırakması,
3 - Dişlerin minesini temizleyip inci gibi parlatması.
4 - Diş etlerini tahriş etmemesi.
5 - Ağızdaki zararlı mikropları yok etmesi.

Bütün bu şartları *Miçam*'LI

RADYOLİN

de bulabilirsiniz.

No:17

Çiftçi!

MALINI, MÜLKÜNÜ SİGORTASIZ BIRAKMA!

Küçük... fakat benim!

EMLÂK BANKASI

YAPI TASARRUFU 'na başlamıştır

Masmavi

Feyzi Halıcı

Sözün musikî, musikînin renk olduğu şiir kitabıdır.

100 kuruşluk pulla aşağıdaki adresten isteyiniz: «Posta Kutusu 32 — Konya».

Muayyen zamanlardaki Sancılara Karşı...

GRİPİN

KULLANINIZ!

Gripin

- Baş, diş, adale, sinir, ağrılarına karşı başarı ile kullanılır.
- Grip ve nezle başlangıcında bir çok fenalıkları önler.
- Süratle hazmolur, ve derhal tesirini gösterir.

KİNİNLİ GRİPİN

4 saat ara ile günde 3 adet alınabilir.

Mideyi bozmaz, kalbi ve böbrekleri yormaz.

239

Perşembe
5/Haziran/1952

Akbaba

35
Kuruş

— Heeey, ne yapiyirsiniz orada?...
— Pasif korunma tecrübesi!..

240